

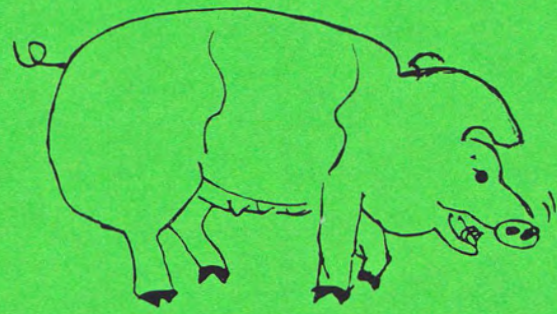
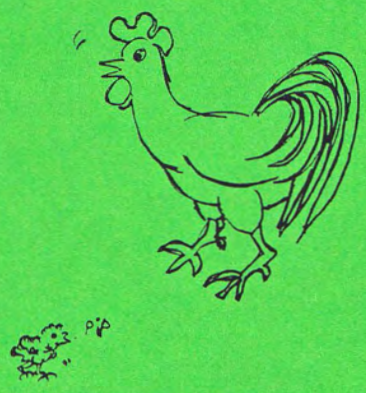
Overvågningsystem for næringsstoffer Kød, 2. runde

Food Monitoring System for Nutrients
MEAT, Second Cycle

Intern rapport ILE 1994.9
Projektnr. 921603
ISSN 0908-3995

Udarbejdet af Kirsten Hansen
Århus Landsdelslaboratorium

i samarbejde med
Pia Knuthsen
Levnedsmiddelstyrelsen

August 1994

Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek
Nørre Allé 49, DK 2200 København N.

0908-3995

200007984617

INDHOLDSFORTEGNELSE

	side
Forord	
1. Indledning.....	5
2. Prøvemateriale.....	6
3. Prøveforbehandling.....	8
4. Undersøgte stoffer.....	9
5. Analysemetoder.....	10
6. Kvalitetssikring.....	10
7. Analyseresultater.....	10
7.1 Kødudskæringer.....	11
7.1.1 Svinekød.....	11
7.1.2 Oksekød.....	13
7.1.3 Kylling.....	16
7.2 Lever.....	19
7.3 Kødprodukter.....	23
7.3.1 Middagspølser.....	23
7.3.2 Medisterpølse.....	26
7.3.3 Blodpølse.....	28
7.3.4 Leverpostej.....	30
7.3.5 Spegepølse.....	32
7.3.6 Pålægspølser.....	35
8. Næringsdeklarationer.....	40
9. Sammendrag og konklusion.....	42
10. Summary and conclusion	46
11. Litteratur.....	50
Bilag 1 Metoder.....	51
Bilag 2 Kvalitetssikring.....	56
Bilag 3 Resultater	59
Bilag 4 Oversigt over slagterier og kødproduktvirksomheder.	78

TABLE OF CONTENTS

Preface	
1. Introduction.....	5
2. Materials.....	6
3. Sample treatment.....	8
4. Analysis of nutrients.....	9
5. Methods.....	10
6. Quality assurance.....	10
7. Results.....	10
7.1 Meat cuttings.....	11
7.1.1 Pork	11
7.1.2 Beef	13
7.1.3 Chicken.....	16
7.2 Liver.....	19
7.3 Meat products.....	23
7.3.1 Pork, sausage frankfurter.....	23
7.3.2 Pork, sausage, Danish raw.....	26
7.3.3 Black pudding sausage.....	28
7.3.4 Pork, Liver paste, Danish.....	30
7.3.5 Spegepølse (sausage, salami).....	32
7.3.6 Pålægspølser (Pork sausage, saveloy type and low fat products).....	35
8. Declaration of proximate constituents.....	40
9. Summary and conclusion in Danish.....	42
10. Summary and conclusion	46
11. Literature.....	50
Enclosure 1 Methods of analysis.....	51
Enclosure 2 Quality assurance.....	56
Enclosure 3 Results.....	59
Enclosure 4 Slaughterhouses	78

OVERVÅGNINGSSYSTEMET

FOR NÆRINGSSTOFFER

2 . RUNDE

KØD

FOOD MONITORING SYSTEM

FOR NUTRIENTS

MEAT

FORORD

Nærværende rapport omhandler 2. runde af overvågningen af næringsstoffer for kød og kødprodukter. Analysearbejdet er udført på landsdelslaboratorierne i Aalborg og Århus.

Levnedsmiddelstyrelsen har haft den overordnede projektledelse med Pia Knuthsen som projektleder.

På Aalborg landsdelslaboratorium har cand.pharm. Jytte Skotte Jacobsen været projektleder, og der er desuden udført arbejde af laboranterne Kirsten Kidde Pedersen, Ann Sparre Ovesen, Judith Pedersen og Susanne Koogi.

På Århus landsdelslaboratorium har cand.pharm. Kirsten Hansen været projektleder og der er desuden udført arbejde af civil ing. Knud Steen Hansen og cand.scient. Bolette Okholm-Hansen samt laboranterne Jytte Jensen, Dorthe D. Jensen, Sanne Frederiksen, Grete Mouritsen, Lisbeth Mathiasen, Lars Dalhoff og Lone Rasmussen.

Forsidetegning af Birgitte Koch.

1. INDLEDNING

Denne rapport er en del af overvågningssystemet for næringsstoffer i den danske kost.

Formålet med dette system er at gøre det muligt at følge befolkningens indtag af næringsstoffer igennem et langt åremål, for her igennem at kunne registrere eventuelle større ændringer og tage stilling til deres betydning så tidligt som muligt.

Dette gøres ved at analysere for en række næringsstoffer, hvoraf forsyningen i den danske kost enten ligger lige omkring den anbefalede mængde eller kun afhænger af ganske få levnedsmidler. Der udvælges de levnedsmidler, som giver det største tilskud af de pågældende næringsstoffer. Eksempelvis dækker grøntsager en stor del af vort C-vitaminbehov, medens kød er en stor bidrager af B₁-vitamin og B₂-vitamin. Analyserne af næringsstofferne tilrettelægges så de forskellige levnedsmiddelgrupper undersøges med 4-5 års mellemrum, og det vil således tage 10-15 år, før eventuelle større ændringer kan spores.

I 2. runde af overvågningssystemet er der i 1992 analyseret 120 prøver kødudskæringer, 72 prøver lever og 150 prøver kødprodukter for indhold af energigivende næringsstoffer, samt udvalgte vitaminer og mineraler. Overvågningssystemets 1. runde (1) for næringsstoffer i kød blev gennemført i 1987.

2. PRØVEMATERIALE

I overvågningssystemet undersøges de samme produkter i hver runde, idet produkterne er udvalgt, så de dækker det danske forbrug af pågældende levnedsmiddelgruppe bedst muligt. Dog vurderes i hver runde om prøvematerialet skal justeres og nye relevante produkter og/eller næringsstoffer eventuelt medtages.

I forhold til 1. runde (1) er der i denne runde yderligere analyseret for: folacin, B₁₂-vitamin og A-vitamin samt for chlorid. Endvidere er der medtaget 4 nye produkttyper:

- kylling uden skind
- kyllingelever
- blodpølse
- produkter med lavt fedtindhold.

Tabel 1

Oversigt over prøvetyper og antal.

Products and number of each product.

Prøvetype	antal* prøver	antal slagterier
1. Kødudskæringer		
1.1 Svinekød: Mørbrad, nakkefilet	20	5
1.2 Oksekød: Mørbrad, oksepidbryst	20	5
1.3 Kylling: med skind, uden skind	20	5
2 Lever: svine-, okse-, kyllingelever	24	4
3.1 Middagspølser:		
Wiener-/bayerske pølser, hot dog pølser	16	5-6
3.2 Medister pølse **	18	5
3.3 Blodpølse	14	5
3.4 Leverpostej	16	4
3.5 Spegepølse: Spegepølse, salami	13-19	4-5
3.6 Pålægspølser:		
Kødpølse	12	3
Cervelatpølse	14	4
Produkter med lavt fedtindhold	12	1
Prøver i alt	342	

* af hver af de nævnte typer

** 3 prøver fra 1 slagteri var røget medisterpølse istedet for rå medisterpølse.

Prøverne er udvalgt og udtaget i samarbejde med Veterinærdirektoratet. Der er så vidt muligt udtaget fra samme slagteri, og for kødprodukter samt leverpostej er der så vidt muligt udtaget

samme mærkevare som i 1. runde af overvågningssystemet. Hver produkttype skulle udtages 4 gange på samme slagteri jævnt fordelt over året, dog skulle leverprøver udtages 6 gange pr. slagteri.

I tabel 1 er vist en oversigt over udtagne prøver. I bilag 4 er opført en fortegnelse over de slagterier og kødvarevirksomheder, hvor prøverne er udtaget.

Følgende prøvemængder blev rekvireret:

- oksespidsbryst, oksemørbrad,
svinemørbrad og nakkefilet : min. 1 kg
- kyllinger : 4 stk. á 1000-1200g
- kyllinge-, svine- og okselever: helst hele leveren, dog
min. 0,5 kg
- kødprodukter : min 0,5 kg i færdigevarepakning. Samme mærkevare skulle fremsendes ved hver prøveudtagning.

For at registrere et eventuelt væsketab ved forsendelsen var slagterierne blevet bedt om at veje kødudskæringer og lever inden fremsendelse. Laboratoriet vejede så prøverne ved modtagelsen.

Ved vurdering af vægttabet ved forsendelsen måtte nogle prøver udelukkes på forhånd p.g.a.:

- prøven var ikke vejjet inden afsendelsen fra slagteriet.
- slagteriets vægt havde ikke et tilstrækkeligt lavt vejeområde.
- prøven var steget i vægt ved modtagelsen.
- prøven var vejjet med emballage.

På grund af ovennævnte iøjnefaldende usikkerheder, har vi valgt helt at se bort fra vægttabet ved forsendelsen. Det skal blot nævnes, at vægttabet var mindre end ca. 6% for de fleste af prøverne.

2.1 Problemer i forbindelse med prøveudtagningen

I forbindelse med prøveudtagningen opstod følgende problemer:

- Produktionen af det pågældende kødprodukt ophørte enten inden projektets start eller i løbet af året. Herefter blev et nyt produkt udtaget evt. fra et andet slagteri.
- enkelte kødprodukter blev ikke fremsendt i færdigvarepakning.
- ikke alle slagterier sendte samme mærkevare hver gang. Dette var dog kun et problem i de tilfælde, hvor deklarationen af produkterne var væsentlig forskellig.
- I alt blev der modtaget 7 utilsigtede prøver: 3 prøver røget medister istedet for kødpølse og 4 prøver kødpølse med lavt fedtindhold anprist "under 20% fedt" istedet for almindelig kødpølse.
- oksespidsbryst var i lighed med 1. runde af overvågningssystemet et meget varierende stykke kød, lige fra et reelt stykke kød med fedtbrømme til et ben med vedhængende kød, fedt og talg eller et stykke med fedtmarmorering. Ved næste runde af overvågningssystemet bør der måske rekvireres oksebryst i håb om, at det vil være et mere veldefineret stykke kød.

3. PRØVEFORBEHANDLING

3.1 Kødudskæringer

Prøverne blev vejret ved modtagelsen. Herefter blev prøverne forberedt til homogenisering.

- mørbrad : blev afpudset.
- oksespidsbryst: blev skåret fri for ben og afpudset for overflødigt talg samt fedt.
- nakkekam : blev afpudset.
- kylling : hver kyllingeprobe bestod af 4 kyllinger. De 3 kyllinger blev delt i 2 delprøver på hver 3 x 1/2 kylling. Delprøverne blev homogeniseret med skind og uden skind. Den sidste kylling blev delt i 2 halvdele til mineralanalyser henholdsvis med skind og uden skind.

Ved prøvemodtagelsen blev en delprøve (200g eller 1/2 kylling) taget fra til mineralanalyser. Delprøven blev frysetørret og blendet. Det resterende prøvemateriale blev hakket 3 gange i en kødhakker og blandet efterfølgende. Prøvematerialet blev fordelt i plastposer og frosset (-18°C) til senere analyse.

3.2 Lever og kødprodukter

Prøverne blev homogeniseret i en food-processor, fordelt på plastposer og nedfrosset (+18°C) til senere analyse.

4. UNDERSØGTE STOFFER

Prøverne blev undersøgt for følgende stoffer:

Kødundskæringer

- Energigivende næringsstoffer (protein, fedt, tørstof og aske).
- Vitaminer (B₁-, B₂-, B₆-, B₁₂- vitamin og folacin)
- Mineraler (jern, magnesium og zink)

Lever

- Energigivende næringsstoffer (protein, fedt, tørstof og aske).
- Vitamin (A-vitamin)
- Mineral (jern)

Leverpostej og blodpølse

- Energigivende næringsstoffer (protein, fedt, tørstof og aske).
- Vitamin (A-vitamin)
- Mineraler (jern, natrium, kalium og chlorid)

Øvrige kødprodukter

- Energigivende næringsstoffer (protein, fedt, tørstof og aske).
- Mineraler (natrium, kalium og chlorid)

Kødudskæringer blev analyseret på Århus Landsdelslaboratorium, mens lever og kødprodukter blev analyseret på Aalborg Landsdelslaboratorium.

5. ANALYSEMETODER

Anvendte analysemetoder er beskrevet i bilag 1.

6. KVALITETSSIKRING

Alle prøverne er analyseret for alle stoffer ved mindst dobbeltbestemmelse på samme homogenisat. Der er endvidere løbende udført kvalitetssikring ved analyse af referenceprøver og eventuelt tilsætningsforsøg. For både dobbeltbestemmelser og referenceprøver er der løbende ført kontrolkort.

I bilag 2 er kvalitetssikring og metodeparametre kort beskrevet.

7. ANALYSERESULTATER

Analyseresultaterne for de undersøgte stoffer er inddelt efter prøvetype og opført i bilag 3.

Ved vurdering af variationsbredden i talmaterialet er anvendt nedenstående udsagn, som dækker over variationen mellem største og mindste indhold under hensyntagen til, at variationen ikke blot skyldes et enkelt lavt eller højt tal eller et gennemgående lavt niveau for det pågældende næringsstof.

"varierer noget" (faktor 1 1/2 - 2)
"varierer kraftigt" (faktor 2 - 5)
"varierer voldsomt" (faktor > 5)

Resultaterne fra 2. runde er også sammenlignet med resultaterne fra 1. runde af overvågningssystemet og Levnedsmiddeltabellens (2) værdier. Ved vurderingen er resultaterne her set i relation til bl.a. det anbefalede daglige indtag af pågældende stof (3).

7.1 Kødudskæringer

7.1.1. Svinekød

7.1.1.1 Svinemørbrad

(jft. bilag 3.1.1)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 20 prøver svinemørbrad er vist i tabel 2. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bortset fra folacin og B₁₂-vitamin stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

TABEL 2

Svinemørbrad. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pork, tenderloin, trimmed. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	720	450	500	509
Protein	g	23,1	19,6	21,7	21
Fedt	g	10,1	1,8	3,5	4
Kulhydrat	g	1	0	0	0
Tørstof	g	29,9	24,2	25,8	26
Aske	g	1,30	1,04	1,17	1,2
B1-vit.	mg	1,48	0,59	1,12	1,1
B2-vit.	mg	0,339	0,190	0,268	0,24
B6-vit.	mg	0,52	0,27	0,40	0,37
Folacin	µg	2,1	0,93	1,4	2,1
B12-vit.	µg	0,95	0,36	0,61	0,65
Fe	mg	1,59	0,61	1,02	1,1
Mg	mg	29,4	18,1	24,7	26
Zn	mg	2,4	1,4	1,8	2,0

Indholdet af B₁-vitamin, folacin og jern varierer kraftigt, mens indholdet af B₂-, B₆-, B₁₂-vitamin og zink varierer noget. Med hensyn til fedtindholdet havde 4 prøver fra forskellige slagterier et markant højere indhold end de øvrige (ca. 6-10 mod ca. 2-3 g fedt/100g).

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for de undersøgte næringsstoffer bortset fra B₁-vitamin, (jf. bilag 3.1.1).

Det gennemsnitlige indhold af de undersøgte stoffer stemte overens med Levnedsmiddeltabellens værdier (fortrinsvis tal fra 1. runde) jf. tabel 2.

7.1.1.2 Nakkefilet

(jf. bilag 3.1.2)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 20 prøver nakkefilet er vist i tabel 3. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bortset fra folacin og B₁₂-vitamin stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

Indholdet af fedt varierer kraftigt (8-19 g/100g) og skyldes fortrinsvis forskelle i fedtmarmoreringen. Indholdet af B₁-, B₁₂-vitamin og folacin varierer kraftigt og B₆-vitamin, jern samt zink varierer noget (jf. tabel 3 og bilag 3.1.2).

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for nogen af de undersøgte stoffer (jf. bilag 3.1.2).

Kun det gennemsnitlige indhold af B₁- og B₁₂-vitamin er lidt højere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (fortrinsvis tal fra 1. runde), jf. tabel 3.

TABEL 3

Nakkefilet. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pork, collar, defatted. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	990	630	800	838
Protein	g	18,9	15,8	17,9	18
Fedt	g	19,0	8,0	13,0	14
Kulhydrat	g	2	0	0	0
Tørstof	g	36,1	27,3	31,3	32
Aske	g	1,08	0,91	0,98	0,98
B1-vit.	mg	1,42	0,43	0,86	0,6
B2-vit.	mg	0,267	0,172	0,216	0,22
B6-vit.	mg	0,45	0,17	0,26	0,24
Folacin	µg	3,9	1,23	2,6	2,1
B12-vit.	µg	1,70	0,52	0,87	0,65
Fe	mg	1,71	0,55	1,09	1,0
Mg	mg	26,7	12,9	20,6	20,5
Zn	mg	3,7	1,5	2,7	2,8

7.1.2 Oksekød

7.1.2.1 Oksemørbrad

(jf. bilag 3.1.3)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 20 prøver oksemørbrad er vist i tabel 4. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bortset fra folacin og B₁₂-vitamin stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

Indholdet af fedt, B₁-, B₂-vitamin og folacin varierer kraftigt, mens indholdet af B₁₂-vitamin varierer voldsomt. Indholdet af B₆-vitamin og jern varierer noget.

En enkelt prøve (25446) havde et væsentligt højere indhold af fedt (20 g fedt/100g) end de øvrige prøver, som varierede fra ca. 3-9 g fedt/100g (jf. bilag 3.1.3).

Variationen i oksemørbrads fedtindhold kan skyldes forskelle i slagtekvægets alder og race, men også variationen i foderets fedtindhold formodes at have en betydning.

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for de undersøgte næringsstoffer (jf. bilag 3.1.3).

TABEL 4

Oksemørbrad. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Beef, fillet, trimmed. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	1030	460	590	568
Protein	g	21,5	15,6	19,9	20,0
Fedt	g	20,0	2,6	6,3	6,0
Kulhydrat	g	2	0	1	0
Tørstof	g	36,4	25,0	27,7	27
Aske	g	1,17	0,88	1,08	1,1
B1-vit.	mg	0,113	0,033	0,066	0,09
B2-vit.	mg	0,353	0,167	0,240	0,22
B6-vit.	mg	0,44	0,22	0,32	0,35
Folacin	µg	15,9	4,4	9,5	7
B12-vit.	µg	4,60	0,79	2,26	1,4
Fe	mg	4,2	1,8	2,6	2,3
Mg	mg	27,1	16,0	22,7	23
Zn	mg	3,8	1,98	2,8	3,2

Kun det gennemsnitlige indhold af B₁-vitamin er lidt lavere og B₁₂-vitamin noget højere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (fortrinsvis tal fra 1. runde), jf. tabel 4.

7.1.2.2 Oksespidsbryst

(jf. bilag 3.1.4)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 20 prøver oksespidsbryst er vist i tabel 5. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bortset fra folacin og B₁₂-vitamin stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

Fedtindholdet varierer voldsomt (ca. 7-43 g/100g), hvilket også afspejler sig i protein-, tørstof- og energiindholdet. Den store variation i fedtindholdet skyldes fortrinsvis, at okse spidsbryst er et 14 kg stort stykke kød, hvor fedtindholdet og fedtmarmoreringen er forskellig hen gennem stykket. Da der kun udta- ges 1 kg kød til analysearbejdet, vil fedtindholdet blandt andet være afhængig af, hvor fra spidsbrystet prøven er udtaget. De tilsendte stykker spidsbryst varierede da også meget i udseende lige fra et reelt stykke kød med fedtbrømme til et ben med ved- hængende kød, fedt og talg eller et stykke kød med fedtmarmore- ring. Ligesom for oksemørbrad har desuden kvægets alder og race samt sandsynligvis også foderets fedtindhold betydning for fedt- indholdets variation i okse spidsbryst.

Foruden variationen i fedtindholdet ses også en voldsom varia- tion i indholdet af folacin samt variation i indholdet af B₁-, B₆-, B₁₂-vitamin, jern og zink (jf. tabel 5, bilag 3.1.4).

TABEL 5

Okse spidsbryst. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Beef, brisket, anterior part. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi kJ	1870	600	1140	724
Protein g	21,2	12,9	17,1	18,0
Fedt g	43,0	7,4	22,0	11,0
Kulhydrat g	2	0	1	0
Tørstof g	58,0	25,0	40,1	31,0
Aske g	1,05	0,64	0,84	0,9
B1-vit. mg	0,061	0,023	0,043	0,06
B2-vit. mg	0,195	0,105	0,144	0,15
B6-vit. mg	0,31	0,15	0,23	0,31
Folacin µg	20,5	4,9	10,1	6
B12-vit. µg	2,20	0,80	1,61	1,4
Fe mg	2,9	0,88	2,05	1,94
Mg mg	24,2	9,0	18,8	21,1
Zn mg	4,9	1,77	3,4	3,56

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for nogen af de undersøgte næringsstoffer (jf. bilag 3.1.4).

Det gennemsnitlige indhold af energi, fedt og tørstof er højere, mens indholdet af B₆-vitamin og magnesium er lidt lavere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (fortrinsvis tal fra 1. runde), jf. tabel 5.

Det gennemsnitlige fedtindhold i oksespidsbryst (22 g fedt/100g) er dobbelt så stort her i 2. runde af overvågningssystemet som i 1. runde (11g fedt/100g). Dette er nok fortrinsvis et udtryk for variationen i de tilsendte stykker kød, men måske også for fraskæringen af ikke spiselige dele som talg og fedt, der her i 2. runde blev nøje diskuteret ved hver prøve, så afpudsningen blev så ens som muligt.

7.1.3 Kylling

7.1.3.1 Kylling med skind

(jf. bilag 3.1.5)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 20 prøver kylling med skind er vist i tabel 2. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bortset fra folacin og B₁₂-vitamin stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

Indholdet af B₁- , B₆- , B₁₂-vitamin og magnesium varierer kraftigt mens indholdet af fedt, jern og zink varierer noget (jf. tabel 6).

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for de undersøgte stoffer (jf. bilag 3.1.5).

I 1. runde af overvågningssystemet (1) varierede fedtindholdet fra 5,4-16 g fedt/100g og var i gennemsnit 11 g fedt/100g. Den store variation kunne dels skyldes varierende fedtindhold i foderet

(indhold ca. 5-15%) dels, at kyllingerne muligvis var af forskellig størrelse, da der ikke var fastsat en vægtklasse i 1. runde. Derfor blev det i denne undersøgelse tilstræbt at udtage kyllinger af samme vægtklasse (1000-1200 g). Hver prøve bestod af 4 kyllinger, som ved modtagelsen blev vejjet og gennemsnitsvægten beregnet. Den gennemsnitlige kyllingevægt i 17 prøver varierede fra 1035-1233 g, mens 3 prøver (fra samme slagteri) i gennemsnit varierede fra 709-905 g. Inden for hver prøve bestående af 4 kyllinger var vægten af kyllingerne konstant.

TABEL 6

Kylling med skind. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Chicken, flesh and skin. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi kJ	950	680	800	741
Protein g	18,6	16,4	17,8	19
Fedt g	17,0	9,8	13,0	11
Kulhydrat g	1	0	0	0
Tørstof g	33,7	27,0	30,9	30
Aske g	0,92	0,79	0,87	0,9
B1-vit. mg	0,133	0,051	0,083	0,100
B2-vit. mg	0,164	0,122	0,141	0,15
B6-vit. mg	0,45	0,22	0,31	0,42
Folacin µg	25,0	15,1	19,3	23
B12-vit. µg	0,76	0,32	0,48	0,33
Fe mg	0,75	0,39	0,55	0,6
Mg mg	25,0	12,4	19,8	24
Zn mg	1,11	0,56	0,81	1,01

I denne undersøgelse er fedtindholdet i gennemsnit 13,0 g/100g og varierer fra 9,8-17,0 g/100g. Variationen er således mindre end i overvågningssystemets 1. runde, mens gennemsnittet er højere. Den mindre variation synes at bekræfte, at fedtindholdet både er afhængig af størrelsen af kyllingerne og af fedtindholdet i foderet. At det gennemsnitlige fedtindhold var højere i denne undersøgelse skyldes sandsynligvis, at der generelt blev udtaget store kyllinger.

Ved sammenligning med Levnedsmiddeltabellens værdier (fortrinsvis tal fra 1. runde) for næringsstoffer i kyllinger med skind er der i denne undersøgelse i gennemsnit fundet et lidt lavere indhold af protein, B₁-vitamin, B₆-vitamin, folacin, magnesium og zink, mens indholdet af fedt og B₁₂-vitamin er lidt højere (jf. tabel 6).

7.1.3.2 Kylling uden skind

(jf. bilag 3.1.6)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 20 prøver kylling uden skind er vist i tabel 7. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier for kylling, kød, rå. Kylling uden skind blev ikke undersøgt i 1. runde af overvågningssystemet (1).

TABEL 7

Kylling uden skind. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer
Chicken, flesh only. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi kJ	710	460	560	481
Protein g	21,7	18,1	20,0	21,39
Fedt g	10,0	3,2	5,8	3,08
Kulhydrat g	0	0	0	0
Tørstof g	28,7	23,0	26,0	24,5
Aske g	1,05	0,86	0,99	1,0
B1-vit. mg	0,144	0,056	0,096	0,073
B2-vit. mg	0,182	0,139	0,158	0,142
B6-vit. mg	0,52	0,31	0,39	0,43
Folacin µg	25,3	17,7	21,8	12
B12-vit. µg	0,70	0,26	0,42	0,4
Fe mg	0,73	0,43	0,55	0,6
Mg mg	33,0	18,5	24,5	24
Zn mg	1,13	0,69	0,92	1,01

Indholdet af fedt, B₁-, B₁₂-vitamin varierer kraftigt, mens B₆-vitamin, jern, magnesium og zink varierer noget.

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for de undersøgte næringsstoffer. (jf. bilag 3.1.6).

Indholdet af energi, fedt, B₁-vitamin og folacin er i denne undersøgelse i gennemsnit lidt højere end i Levnedsmiddeltabellen (jf. tabel 7). Det højere fedtindhold skyldes muligvis, at kyllingerne generelt var store, som nævnt i afsnit 7.1.3.1.

Ved sammenligning af det gennemsnitlige fedtindhold i kylling med skind (13 g fedt/100g) og kylling uden skind (6 g fedt/100g) kan det konkluderes, at fedtindholdet i kylling cirka halveres ved fjernelse af skindet. Der ses kun små forskelle i det gennemsnitlige indhold af vitaminer og mineraler i kylling med skind og uden skind.

7.2 Lever

7.2.1 Svinelever

(jf. bilag 3.1.7)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 24 prøver svinelever er vist i tabel 8. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bortset fra A-vitamin stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1). A-vitamin blev ikke undersøgt i 1. runde.

A-vitaminindholdet varierer voldsomt, fra 3.440-28.000 µg/100g. Jernindholdet varierer kraftigt og denne variation formodes hovedsageligt at skyldes forskelle i afblødning af leveren.

A-vitaminindholdet blev i en undersøgelse (4) fra 1991 i gennemsnit for svinelever fra slagtesvin (5-7 mdr.) fundet til 15.000 µg/100g (variation: 3.000-52.000 µg/100g) og i svinelever ældre end 1 år til 79.300 µg/100g (variation: 24.000-136.500 µg/100g). I denne undersøgelse af svinelever (5-6 mdr.) til konsum er der

i gennemsnit fundet 12.100 μg A-vitamin/100g (variation: 3.400-28.000 $\mu\text{g}/100\text{g}$), hvilket er lavere end i undersøgelsen fra 1991, ligesom variationsbredden er mindre.

TABEL 8

Svinelever. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pig, Liver. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	580	480	521	522
Protein	g	22,5	19,7	21,2	21
Fedt	g	5,5	2,5	3,4	3
Kulhydrat	g	3	0	2	3
Tørstof	g	29,3	26,1	28,0	28
Aske	g	1,67	1,36	1,49	1,5
A-vit.*	μg	28000	3400	12100	9900
Fe	mg	15,2	4,0	9,2	15

* Bestemt som retinol

Det faldende A-vitaminindhold i svinelever er højst sandsynligt resultatet af indsatsen, for at undgå overdosering af A-vitamin i foderet for nogle år siden, da man havde observeret en stigning i levers indhold af A-vitamin. Risikoen ved høj indtagelse af A-vitamin er i overvejende grad relateret til vitaminets mulige fosterbeskadigende effekt i den første del af graviditeten.

Internationalt har man vurderet, at der ved indtagelse af bare nogle få høje doser (fra ca. 7.500 μg) kan være risiko for misdannelser af fosteret under graviditetens første måneder (5).

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for nogen af de undersøgte næringsstoffer (jf. bilag 3.1.7).

Ved sammenligning af det gennemsnitlige indhold af de undersøgte stoffer med Levnedsmiddeltabellen (fortinsvis tal fra 1. runde) var jernindholdet noget lavere i denne undersøgelse. Mens A-vitaminindholdet var lidt højere, dette er dog næppe signifikant variationen taget i betragtning.

7.2.2 Okselever

(jf. bilag 3.1.8)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 24 prøver okselever er vist i tabel 9. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bortset fra A-vitamin stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1). A-vitamin blev ikke undersøgt i 1. runde.

A-vitaminindholdet varierer voldsomt fra 3.100-36.000 $\mu\text{g}/100\text{g}$. Jernindholdet varierer kraftigt og denne variation formodes hovedsageligt, at skyldes forskelle i afblødning af leveren.

TABEL 9

Okselever. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Liver, Ox. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	570	500	520	556
Protein	g	22,1	17,5	19,6	21,0
Fedt	g	4,1	2,7	3,1	3,0
Kulhydrat	g	6	2	4	5
Tørstof	g	29,9	27,1	28,1	28
Aske	g	1,61	1,29	1,41	1,3
A-vit.*	μg	36000	3100	15500	22000
Fe	mg	8,1	3,2	5,1	7

* Bestemt som retinol

A-vitaminindholdet er i en undersøgelse (3) fra 1991 fundet til gennemsnitlig 22.300 $\mu\text{g}/100\text{g}$ i okselever (fra dyr ældre end 2 år) og til 10.300 $\mu\text{g}/100\text{g}$ i kalvelever (fra dyr yngre end 2 år). A-vitaminindholdet ser altså ud til at være afhængig af bl.a. dyrets alder. I denne undersøgelse er A-vitaminindholdet i okselever fundet til i gennemsnit 15.500 $\mu\text{g}/100\text{g}$, altså midt imellem indholdet i okselever og kalvelever fra undersøgelsen i 1991. Muligvis kan forskellen i okseleverens A-vitaminindhold skyldes

forskelle i dyrenes alder, som i denne undersøgelse kun var oplyst for 8 prøver og varierede fra 15 mdr. til 3 1/2 år. Men et eventuelt lavere indhold af A-vitamin i foderet kan også spille ind, jf. iøvrigt afsnit 7.2.1.

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for nogen af de undersøgte næringsstoffer (jf. bilag 3.1.8).

Kun det gennemsnitlige indhold af A-vitamin og jern er lidt lavere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (fortrinsvis tal fra 1. runde), jf. tabel 9.

7.2.3 Kyllingelever

(jf. bilag 3.1.9)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 24 prøver kyllingelever er vist i tabel 10. Til sammenligning er opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bygger på forskellige tidligere undersøgelser. Kyllingelever blev ikke analyseret i 1. runde af overvågningssystemet (1).

TABEL 10

Kyllingelever. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Liver, broiler or fryer, raw. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi kJ	550	460	492	541
Protein g	21,3	17,9	19,2	18,1
Fedt g	5,6	3,5	4,2	3,9
Kulhydrat g	1	0	1	5,0
Tørstof g	26,7	22,7	25,1	24,6
Aske g	1,41	1,22	1,30	1,0
A-vit.* µg	13100	5100	8900	11000
Fe mg	13,2	5,5	9,3	7,6

* Bestemt som retinol

Indholdet af A-vitamin og jern varierer kraftigt (jf. tabel 10). Variationen i jernindholdet skyldes - bortset fra naturlige variationer - sandsynligvis en forskellig afblødning af leveren således, at varierende mængder af det jernholdige blod er med-analyseret.

Der ses ingen særlige forskelle mellem slagterierne for nogen af de undersøgte næringsstoffer (jf. bilag 3.1.9).

Kun det gennemsnitlige indhold af A-vitamin og kulhydrat er lidt lavere og jern lidt højere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (fortrinsvis tal fra 1. runde), jf. tabel 10.

7.3 Kødprodukter

For alle kødprodukter er indholdet af natrium og chlorid sammenholdt ved omregning til natriumchlorid, for at se om der udover salt er tilsat betydelige mængder natriumsalte i form af tilsætningsstoffer til produkterne. Dette er lyset af, at det er natrium der har betydning for blodtrykket. Sammenligningen af natrium og chlorid vil kun blive omtalt, hvis der er fundet en forskel.

Kaliumindholdet kan i visse produkter stamme fra anvendelse af tilsætningsstoffer i form af kaliumsalte. Kun så fremt en del af kaliumindholdet stammer fra kaliumholdige tilsætningsstoffer er det omtalt.

7.3.1 Middagspølser

Kødbekendtgørelsen (6) stiller samme krav til bayerske-/wienerpølser og hot dog pølser, idet begge hører under produkttypen middagspølser. Den eneste forskel er, at der må tilsættes farvestoffer til hot dog pølser, jf. positivlisten (7).

7.3.1.1 Wiener-/bayerskepølser

(jf. bilag 3.2.1)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 16 prøver wiener-/bayerskepølser er vist i tabel 11. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier som er identiske med analyseresultaterne fra 1. runde af overvågnings-systemet (1).

TABEL 11

Pølse wiener-/bayerske. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pork, sausage, frankfurter. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi kJ	1280	990	1130	1163
Protein g	15,5	11,4	12,8	13
Fedt g	25,9	18,9	22,7	23
Kulhydrat g	5	0	3	4
Tørstof g	47,1	37,1	41,9	44
Aske g	3,84	2,70	3,34	3,3
NaCl g	3,02	2,14	2,62	-
Na mg	1250	930	1130	1200
K mg	225	111	159	154

Indholdet af kalium varierer en del produkterne imellem (jf. tabel 11 og bilag 3.2.1) mens protein- og fedtindholdet kun viser mindre variationer. En enkelt prøve (48424) fra Steff-Houlberg i Slagelse indeholdt mest protein (15,5 g/100g), mindst fedt (18,9 g fedt/100g), tørstof (37,1 g/100g) og energi (990 kJ/100g), jf. bilag 3.2.1. Af ingredienslisten fremgår det, at prøven, som den eneste ikke var tilsat fedtafpuds/spæk.

Variationen i kaliumindhold skyldes dels en naturlig variation, men sandsynligvis også en variation i anvendelsen af kaliumholdige tilsætningsstoffer.

Det gennemsnitlige indhold af de undersøgte stoffer svarede til Levnedsmiddeltabellens værdier (tal fra 1. runde), jf. tabel 11.

Natriumindholdet varierer produkterne imellem. Variationen skyldes fortrinsvis variationer i tilsat natriumchlorid og et naturligt indhold, men også variationer i anvendelse af natriumholdige tilsætningsstoffer (stabilisatorer, smagsforstærkere og konserveringsmidler).

Varestandardens (6) maksimumgrænse på 30 g fedt/100g blev opfyldt af alle prøverne. I gennemsnit var fedtindholdet 23% mindre (variation: 14-37%) end varestandardens grænseværdi.

7.3.1.2. Hot dog pølser

(jf. bilag 3.2.2)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 16 prøver hot dog pølser er vist i tabel 12. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier som er identiske med analyseresultaterne fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

TABEL 12

Pølse, hot dog. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pork, sausage, Frankfurter type. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi kJ	1250	930	1133	1201
Protein g	15,5	11,8	12,9	13
Fedt g	26,4	17,6	22,8	24
Kulhydrat g	5	0	3	4
Tørstof g	44,4	36,0	41,9	44
Aske g	4,16	2,88	3,31	3,3
NaCl g	3,19	2,19	2,56	-
Na mg	1420	990	1110	1200
K mg	210	122	147	154

Ud fra næringsdeklarationerne og indgredienslisterne er hot dog pølser og wiener-/bayerskepølser fra samme slagteri - bortset fra tilsætning af farvestof - stort set identiske, hvilket er i overensstemmelse med varestandard (6), der er ens for begge pølsetyper. Det gennemsnitlige analyseresultat for wiener-/bayerske- og hot dog pølser fra samme slagteri er da også identiske, hvorfor de samme kommentarer, som er anført for wiener-/bayerskepølser, også gælder her.

7.3.2 Medisterpølse

(jf. bilag 3.2.3)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 15 prøver medisterpølse er opført i tabel 13. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som bortset fra natriumklorid stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

Energi, fedt, tørstof og natrium varierer både slagterierne imellem og i enkelte tilfælde indenfor samme produkt (jf. tabel 13 og bilag 3.2.3). Den fedeste medisterpølse er 2,5 gange så fed (ca. 26 g mod ca. 11 g fedt/100g) som den magreste og indeholder dobbelt så meget energi.

Årsagen til variationen i fedt- og tørstofindhold fremgår af ingredienslisterne, der viser store variationer i sammensætningen af bl.a. svinekød (45-64%), vand (15-31%), fedtafpuds/spæk (0-15 %), soyaprotein (0-5%). Muligvis er der også forskel på det anvendte køds fedtindhold.

Variationen i natrium- og natriumchloridindholdet (beregnet ud fra chlorid) skyldes fortrinsvis forskellig tilsætning af salt. Udover salttilsætningen vil forskellige mængder af natriumholdige tilsætningsstoffer (fx. stabilisatorer, smagsforstærker) også medvirke til variationer i natriumindholdet.

TABEL 13

Medisterpølse. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pork, sausage, danish raw. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	1330	660	990	903
Protein	g	13,7	10,8	12,2	12,4
Fedt	g	26,3	10,6	18,8	16,7
Kulhydrat	g	8	2	4	3,4
Tørstof	g	48,5	27,7	37,7	34,9
Aske	g	2,91	1,62	2,36	2,3
NaCl	g	2,07	0,93	1,56	-
Na	mg	960	380	700	710
K	mg	252	168	212	215

Produkttypen ukogt medister indgår ikke i bekendtgørelsen om kvalitetsmæssige krav til kødprodukter (6).

Det gennemsnitlige indhold af fedt og tørstof er lidt højere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (tal fra 1. runde), jf. tabel 13. Afvigelserne er dog næppe signifikante i betragtning af den store variation.

Et enkelt slagteri havde fremsendt 3 prøver røget medisterpølse i stedet for rå medisterpølse. Røget medisterpølse tilhører produkttypen pålægspølser i kødproduktbekendtgørelsen (6). I tabel 14 er opført maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier. Røget medister er ikke tidligere undersøgt i overvågningssystemet (1).

Det gennemsnitlige kaliumindhold var i denne undersøgelse lidt lavere end i Levnedsmiddeltabellen (jf. tabel 14). De øvrige undersøgte stoffer stemte overens med Levnedsmiddeltabellens værdier.

TABEL 14

Medisterpølse, røget. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pork, mettvurst, smoked. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	1230	1110	1180	1298
Protein	g	12,1	10,0	10,8	11,8
Fedt	g	26,2	22,4	24,5	26,9
Kulhydrat	g	4	3	4	4,4
Tørstof	g	43,1	40,9	42,2	46,4
Aske	g	3,57	2,66	3,01	3,3
NaCl	g	2,74	2,36	2,50	-
Na	mg	1200	880	1010	1050
K	mg	190	124	148	197

Varestandardens (6) grænse på max. 30,0 g fedt/100g er overholdt for de 3 prøver røget medister. Fedtindholdet var i gennemsnit 18% mindre end varestandardens grænse.

7.3.3 Blodpølse

(jf. bilag 3.2.4)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 14 prøver blodpølse er opført i tabel 15. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier. Blodpølse blev ikke analyseret i 1. runde af overvågningssystemet (1).

Natriumchlorid- og natriumindholdet varierer slagterierne imellem (jf. bilag 3.2.4)

I en prøve fra Steff-Houlberg, Slagelse kan hele natriumindholdet ikke forklares ved tilsætning af natriumchlorid samt naturligt indhold. Blodpølsen er som den eneste tilsat en natriumholdig stabilisator. Blodpølse fra Tican er tilsat et natriumholdigt konserveringsmiddel, her ses dog ikke nogen forskel af betydning på NaCl-indholdet beregnet ud fra natrium og chloridindholdet.

Det skal bemærkes, at det ikke er tilladt at tilsætte stabilisator eller konserveringsstof til blodpølse ifølge positivlisten (7), hvilket er meldt tilbage til de relevante levnedsmiddelkontroldenheder med henblik på opfølgning.

Jernindholdet er højt i blodpølse, og det gennemsnitlige indhold af jern er højere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabelen (jf. tabel 12).

TABEL 15

Blodpølse. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Bloodsausage. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi kJ	1560	1200	1360	1321
Protein g	13,5	9,1	10,7	10
Fedt g	23,6	17,2	20,8	20
Kulhydrat g	30	18	23	23
Tørstof g	64,3	51,6	56,3	55
Aske g	2,31	1,35	1,75	2
A-vit.* µg	18	u.d.	6	13
NaCl g	1,75	0,40	1,02	-
Na mg	710	281	440	430
K mg	226	157	190	200
Fe mg	19,7	13,9	16,2	11,2

* Bestemt som retinol

Varestandarden (6) på min 24% blod i blodpølse er ifølge deklARATIONEN opfyldt for alle deklarerede prøver. Ud af 14 prøver var der for 10 prøver angivet det procentiske indhold af blod, som varierede fra 30-38%.

Varestandardens grænse på max. 30,0 g fedt/100g er også opfyldt for alle prøverne, som i gennemsnit indeholdt 33% mindre fedt (variation: 21-43% mindre fedt) end varestandardens grænse.

7.3.4 Leverpostej

(jf. bilag 3.2.5)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 16 prøver leverpostej er opført i tabel 16. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier samt det gennemsnitlige indhold fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

TABEL 16

Leverpostej. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pork, liver paste, danish. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)	1. runde (1)
Energi kJ	1250	880	1080	1158	1150
Protein g	13,3	9,3	11,6	10,5	12
Fedt g	24,9	15,6	20,8	23,5	23
Kulhydrat g	7	4	5	5,1	5
Tørstof g	45,4	34,5	40,0	41,8	41,9
Aske g	2,76	1,63	2,23	2,5	2,3
A-vit.* µg	7000**	1900	4100**	600	-
NaCl g	2,03	1,28	1,74	-	-
Na mg	836	514	707	630	-
K mg	168	128	154	193	-
Fe mg	7,1	3,6	4,9	6,93	7

* Bestemt som retinol.

** 2 prøver er udeladt p.g.a. extreme værdier.

A-vitaminindholdet i de 4 prøver fra Stryhn's leverpostej (jf. bilag 3.2.5) var i gennemsnit over dobbelt så højt som i prøverne fra de øvrige producenter (ca. 9000 mod ca. 4000 µg/100g). Dette skyldes hovedsageligt et meget højt indhold i de 2 prøver (10.000 og 14.900 µg/100g) udtaget i første halvår, mens indholdet i de sidste 2 prøver udtaget i andet halvår (4.600 og 7.000 µg/100) nærmer sig niveauet for de øvrige prøver.

Et højt indhold af A-vitamin kan skyldes, at der anvendes lever fra ældre svin. Faldet i A-vitaminindholdet i Stryhn's leverpostej falder da også sammen med, at Levnedsmiddelstyrelsen i sommeren 1992 meddelte, at lever fra svin ældre end 1 år anvendt til leverprodukter maksimalt må udgøre 5% af færdigvaren (8). De 2 høje værdier er derfor udeladt ved beregning af gennemsnit.

Ingredienslisterne viser et konstant indhold af lever (32-35%). Den fundne variation i A-vitaminindhold i svinelever er her, som tidligere stor (3.400-28.000 μg A-vitamin/100g). Ved et leverindhold på 32-35% i leverpostej svarer det fundne gennemsnitlige indhold af A-vitamin (4.100 μg /100g leverpostej) stort set til det gennemsnitlige indhold af A-vitamin i svinelever (12.100 μg /100g).

Jernindholdet varierede også noget og var størst i de 2 prøver med højest A-vitaminindhold.

Natrium- og natriumchloridindholdet var lavest i leverpostej fra Vestjyske Slagterier i Ansager, hvilket stemmer overens med ingredienslisterne, som angiver 1,5% tilsat salt, mens de øvrige slagterier angiver 2% tilsat salt.

Varestandarden (6) på min. 30% lever i leverpostej er ifølge deklARATIONEN opfyldt for alle prøver, ligesom fedtindholdet i alle prøver lå under maksimumgrænsen på 30 g fedt/100g. Prøverne indeholdt i gennemsnit ca. 30% mindre fedt (variation: 17-48% mindre fedt) end varestandardens maksimumgrænse.

Det gennemsnitlige indhold af fedt og kalium er lidt og jern er noget lavere, mens A-vitaminindholdet er ca. 7 gange højere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (jf. tabel 16).

Analyseresultaterne fra 1. runde af overvågningssystemet stemmer alle overens med Levnedsmiddeltabellens værdier (jf. tabel 16).

7.3.5 Spegepølser

Kødproduktbekendtgørelsen stiller samme krav til spegepølse og salami, idet begge hører under produkttypen spegepølse. Den eneste forskel er, at der må tilsættes farvestoffer til salami, jf. positivlisten (7).

7.3.5.1 Spegepølse

(jf. bilag 3.2.6)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 13 prøver spegepølse er opført i tabel 17. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier samt det gennemsnitlige indhold fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

TABEL 17

Spegepølse. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Sausage, salami. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)	1. runde (1)
Energi kJ	2180	1680	1880	1923	1990
Protein g	20,1	13,0	16,8	14,0	16
Fedt g	48,5	34,6	40,8	43,4	44
Kulhydrat g	6	1	3	2,1	2
Tørstof g	72,9	59,0	66,2	66	67
Aske g	8,29	3,37	5,68	6	6
NaCl g	7,38	2,81	5,03	-	-
Na	2860	1180	2020	1860	2300
K mg	338	181	255	255	230

Alle de undersøgte stoffer varierer slagterierne imellem (jf. tabel 18 og bilag 3.2.6). I få tilfælde ses også variation indenfor samme slagteri.

Proteinindholdet er mindst og fedtindholdet højest i spegepølse fra Slagteriregion Syd, Åbenrå, helt i overensstemmelse med næ-

ringsdeklarationerne. Ved læsning af ingredienslisten kan det også konstateres, at der anvendes mindre kød og mere spæk end i de øvrige spegepølser.

Natriumchlorid- og natriumindholdet varierer en del, og skyldes forskelle i tilsat mængde natriumchlorid, varierende fra 2,8-7,4 g NaCl/100g. En del af natriumindholdet kan også skyldes anvendelse af natriumholdige tilsætningsstoffer.

Kaliumindholdet varierer noget hvilket må tilskrives naturlig variation.

Ved sammenligning med analyseresultaterne fra 1. runde af overvågningssystemet ses et lidt lavere natriumindhold i denne undersøgelse, som næppe er signifikant variationen taget i betragtning.

Det gennemsnitlige indhold af protein er lidt højere end i Levnedsmiddeltabellen (jf. tabel 17).

Varestandardens (6) maksimumgrænse på 55g fedt/100g er opfyldt for alle prøver. I gennemsnit var fedtindholdet 26% mindre (variation: 12-37%) end varestandardens grænseværdi.

7.3.5.2 Salami

(jf. bilag 3.2.7)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 19 prøver salami er vist i tabel 18. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som er identiske med analyseresultaterne fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

Alle de undersøgte stoffer varierer lidt produkterne imellem (jf. bilag 3.2.7).

Salami fra Vestjyske Slagterier i Skive har et lavere fedtindhold end salami fra de øvrige slagterier. Da Vestjyske slagteri-

er i Skive ikke har procentangivelse i ingredienslisten, kan der ikke foretages en sammenligning af forholdet mellem kød og spæk.

TABEL 18

Salami. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer

Sausage, Salami. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	2510	1780	2190	2108
Protein	g	17,7	10,8	14,6	13,3
Fedt	g	57,9	37,7	49,4	48
Kulhydrat	g	6	2	4	3,4
Tørstof	g	82,6	63,1	73,1	69,7
Aske	g	6,53	4,25	5,20	5,6
NaCl	g	5,79	3,64	4,60	-
Na	mg	2290	1500	1870	2105
K	mg	284	155	230	191

Variationen i fedtindholdet fremgår ikke altid af deklARATIONERNE. Således var 3 prøver salami fra Danish Crown, Brønderslev deklareret med 51 g fedt/100g, mens indholdet i gennemsnit var 57 g fedt/100g. Landsalami fra Steff-Houlberg, Frederikssund og Steff-Houlberg, Ringsted var deklareret med 55 g fedt/100g, men indeholdt begge i gennemsnit 49 g fedt/100g. Salami fra Vestjyske Slagterier i Skive havde det laveste af fedtindhold på 39,0 g fedt/100g, men var ikke næringsdeklareret. Retfærdigvis skal det nævnes, at Danish Crown i sidste prøveudtagning havde ændret deklARATIONEN af fedt til 55 g fedt/100g.

Det gennemsnitlige indhold af kalium er lidt højere, mens natriumindholdet er lidt lavere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (tal fra 1. runde). Det bemærkes, at 8 (Landsalami) ud af 19 prøver var lavet efter samme opskrift blot på 2 forskellige slagterier indenfor samme fusion (jf. bilag 3.2.7).

Ved sammenligning af spegepølse og salami fra 2 slagterier, som havde leveret begge produkter, var fedtindholdet en del lavere i spegepølsen.

Analyseresultatet for 6 prøver, heraf 4 fra samme slagteri, ligger over varestandardens (6) maksimumgrænse på 55g fedt/100g (jf. bilag 3.2.7). Men da der hertil skal lægges tolerance på 2 g/100g til produktionsmæssige variationer samt analytisk spredning, vil kun 3 af prøverne ligge uden for varestandardens krav og kun ganske lidt udenfor. I 1. runde af overvågningssystemet i 1987 opfyldte alle 25 analyserede prøver varestandardens krav.

7.3.6 Pålægspølser

Kødproduktbekendtgørelsen stiller samme krav til cervelatpølse og kødpølse, idet begge hører under produkttypen pålægspølser. Den eneste forskel er, at der - jf. positivlisten (7) - må tilsættes farvestoffer til cervelatpølse.

7.3.6.1. Kødpølse

(jf. bilag 3.2.8)

Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 12 prøver kødpølse er opført i tabel 19. Til sammenligning er også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, samt det gennemsnitlige indhold fra 1. runde af overvågningssystemet (1). Kun Levnedsmiddeltabellens værdier for tørstof og aske stammer fra 1. runde af overvågningssystemet.

Fedt, kulhydrat, tørstof og kalium varierer noget slagterierne imellem, kun i få tilfælde ses variation indenfor samme slagteri. Variationen slagterierne imellem skyldes bl.a. kødpølse fra "3-stjernet salami" i Horsens, som havde et lavere energi-, fedt- og tørstofindhold. Kødpølsen var da også anprist: "Fedtindhold under 20%".

Variationerne i natriumindholdet skyldes ud over variationer i mængden af tilsat salt og en naturlig variation nok også variationer i mængden af natriumholdige tilsætningsstoffer.

TABEL 19

Kødpølse. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Pork, sausage, saveloy type. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g	max.	min.	genm.	tabel (2)	1. runde (1)
Energi kJ	1270	790	1040	1307	1210
Protein g	13,7	10,9	11,9	10,6	11
Fedt g	25,6	14,6	20,7	27,1	26
Kulhydrat g	7	0	3	5,7	2
Tørstof g	46,5	31,6	39,2	42	42
Aske g	3,83	2,92	3,31	3,2	3,2
NaCl g	3,04	2,14	2,61	-	-
Na mg	1340	930	1100	1020	1120
K mg	199	93	154	165	163

Det gennemsnitlige indhold af energi og fedt er lavere end både Levnedsmiddeltabellens værdier og det gennemsnitlige indhold i 1. runde af overvågningssystemet. Dette skyldes som tidligere nævnt, at 1 af de 3 produkter havde et lavere fedtindhold.

Varestandardens (6) maksimumgrænse på 30,0 g fedt/100g er opfyldt for alle prøver. I gennemsnit var fedtindholdet i kødpølserne 31% mindre (variationen: 15-51%) end varestandardens grænse.

7.3.6.2 Cervelatpølse

(jf. bilag 3.2.9)

Maksimum-, minimum-, og gennemsnit for de undersøgte stoffer i 14 prøver cervelatpølse er opført i tabel 20, og for 4 prøver cervelatpølser med anprisning: "Garanteret max. 3% fedt" i tabel 21. Til sammenligning er i tabel 20 også opført Levnedsmiddeltabellens (2) værdier, som stammer fra 1. runde af overvågningssystemet (1).

Indholdet af fedt og kalium varierer produkterne imellem (jf. tabel 20 og bilag 3.2.9).

TABEL 20

Cervelatpølse. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Sausage, pork/beef, saveloy type. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	1350	1010	1210	1167
Protein	g	12,5	9,8	11,4	11
Fedt	g	28,4	18,8	24,6	24
Kulhydrat	g	6	3	5	4
Tørstof	g	47,1	39,3	43,9	44
Aske	g	3,78	2,94	3,28	3,7
NaCl	g	2,97	2,10	2,46	-
Na	mg	1200	970	1080	1270
K	mg	195	107	145	160

Det gennemsnitlige indhold af natrium er lidt lavere i denne undersøgelse end i Levnedsmiddeltabellen (tal fra 1. runde), jf. tabel 20.

Varestandardens (6) maksimumgrænse på 30,0 g fedt/100g er opfyldt for alle prøver. I gennemsnit var fedtindholdet 19% mindre (variation: 5-37%) end varestandardens grænseværdi.

Ved sammenligning af kødpølse og cervelatpølse fra Vestjyske Slagterier i Struer (jf. bilag 3.2.8 og 3.2.9), som er de eneste, der har leveret begge produkter, ser det ud til, at de to produkttyper er identiske bortset fra farven. Dette kunne også forventes, da samme varestandard er gældende for begge produkter.

I tabel 21 er opført maksimum-, minimum- og gennemsnit for 4 prøver cervelatpølse som var anprist: "Garanteret max. 3% fedt". Af tabel 21 ses at prøverne indeholder fra 3,1-3,8 g fedt/100g. Jf. iøvrigt afsnit 7.3.6.3.

Tages højde for afrundning og analyseusikkerhed indeholder 2 ud af 4 prøver mere end 3 g fedt/100g, hvilket er meddelt den relevante levnedsmiddelkontrolenhed med henblik på opfølgning.

TABEL 21

Cervelatpølse, Den grønne slagter. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Sauage, pork/beef, saveloy type with low content of fat. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.
Energi	kJ	480	410	435
Protein	g	11,5	11	11,2
Fedt	g	3,8	3,1	3,5
Kulhydrat	g	9	5	7
Tørstof	g	27,2	24,1	25,4
Aske	g	4,39	3,93	4,18
NaCl	g	2,95	2,67	2,82
Na	mg	1420	1130	1310
K	mg	347	275	297

Ved sammenligning af cervelatpølserne i tabel 20 og 21 ses, at det gennemsnitlige indhold af energi, fedt og tørstof er væsentligt lavere, mens det gennemsnitlige indhold af kalium er højere i cervelatpølse fra "Den grønne slagter" end i de andre cervelatpølser.

Variationerne i kalium kan skyldes et højt grønsagsindhold (erstatte spæk og fedt), men også kaliumholdigt tilsætningsstof. Det højere natriumindhold skyldes ud over variationer i saltindholdet (jf. tabel 19 og 20) også en naturlig variation og tilsætning af natriumholdige tilsætningsstoffer fx. stabilisatorer.

7.3.6.3 Pålægspølser med meget lavt fedtindhold

(jf. bilag 3.2.9 og 3.2.10).

I alt blev der udtaget 4 prøver cervelatpølse, 4 prøver skinkepølse og 4 prøver jægerpølse fra Danish Crown i Brønderslev.

Produkterne var deklareret "Garanteret max. 3% fedt", grunden til det lave fedtindhold er, at der kun anvendes skært kød, og der tilsættes grønsager i stedet for fedt. Kødprodukter med så lavt fedtindhold blev ikke udtaget i 1. runde af overvågningssystemet (1).

TABEL 22

Skinkepølse, Den grønne slagter. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Low fat meat product, saveloy type. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.	tabel (2)
Energi	kJ	450	410	420	941
Protein	g	12,7	11,7	12,2	15,1
Fedt	g	3,8	3,1	3,4	16,8
Kulhydrat	g	6	5	5	2,7
Tørstof	g	26,7	24,7	25,3	37,3
Aske	g	4,31	4,13	4,25	2,7
NaCl	g	2,91	2,73	2,86	-
Na	mg	1370	1300	1340	821
K	mg	380	285	310	278

I tabel 22 og 23 er opført maksimum, minimum, og gennemsnit for 4 prøver skinkepølse henholdsvis 4 prøver jægerpølse og tilsvarende for 4 prøver cervelatpølse i tabel 21.

Jægerpølsen varierede lidt indenfor næsten alle de undersøgte stoffer, mens indholdet i skinkepølse var mere konstant. Cervelatpølse er omtalt i afsnit 7.3.6.2.

Fedtindholdet er meget lavt i begge produkterne, i gennemsnit 3,3 g fedt/100g. I 9 ud af 12 prøver med lavt fedtindhold er fundet et indhold på over 3,0 g fedt/100g (jf. bilag 3.2.9 og 3.2.10). Det ser ud til, at det er vanskeligt at overholde deklARATIONEN max. 3% fedt. Tages højde for afrunding og analyseusikkerhed indeholder 3 ud af 12 prøver mere end 3 g fedt/100g, hvilket er meddelt den relevante levnedsmiddelkontroleenhed med henblik på opfølgning.

I tabel 22 er Levnedsmiddeltabellens (2) værdier for skinkepølse opført. Ved sammenligning ses naturligvis et lavere energi-, fedt- og tørstofindhold, men også et lavere proteinindhold. Det gennemsnitlige natriumindhold er en del højere og kaliumindholdet lidt højere.

TABEL 23

Jægerpølse, Den grønne slagter. Maksimum, minimum og gennemsnit for de undersøgte stoffer.

Low fat meat product, saveloy type. Maximum, minimum and average of the examined nutrients.

pr. 100g		max.	min.	genm.
Energi	kJ	440	390	413
Protein	g	13,3	11	12,4
Fedt	g	3,5	2,5	3,0
Kulhydrat	g	6	4	5
Tørstof	g	26,4	23,8	24,5
Aske	g	4,37	3,66	3,95
NaCl	g	2,94	2,28	2,55
Na	mg	1300	1170	1230
K	mg	365	289	311

Natriumindholdet kan ikke kun forklares med salttilsætning, men stammer også fra natriumholdige tilsætningsstoffer (fx. stabilisatorer, konserveringsmidler).

Variationerne i kalium kan skyldes et højt grønsagsindhold (erstatte spæk og fedt) men også et kaliumholdigt tilsætningsstof.

Varestandardens (6) maksimum på 30,0 g fedt/100g er selvfølgelig overholdt for produkterne.

8. NÆRINGSDEKLARATIONER

Af 150 analyserede kødprodukter var 124 produkter næringsdeklareret. Af produkter uden næringsdeklaration udgjorde medierpølse ca. halvdelen (11 prøver).

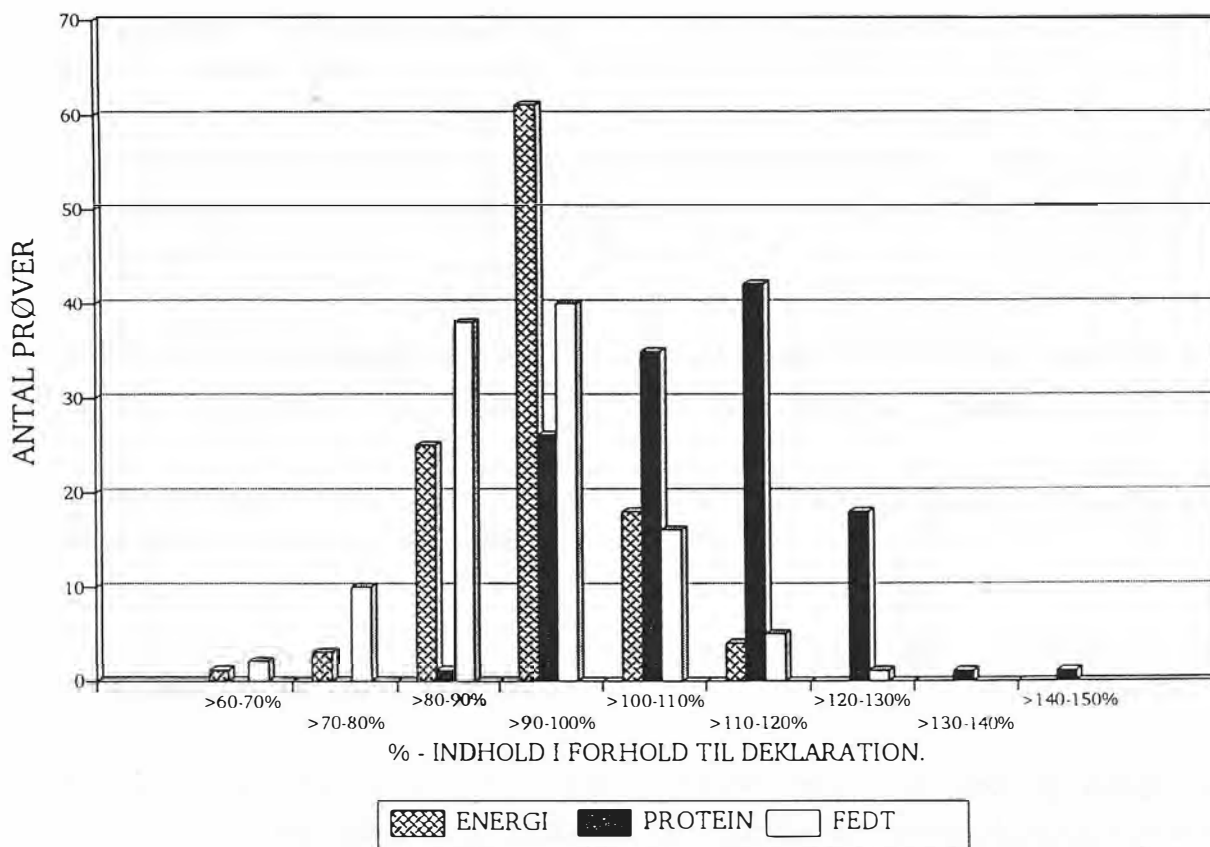
Den 1. april 1992 - ca. 1/4 inde i prøveudtagningen - trådte en ny bekendtgørelse om næringsdeklarationer (9) i kraft. Produkter, hvor deklarationen opfylder hidtil gældende regler, kan sælges indtil 1. oktober 1993.

Da undersøgelsen har fundet sted i en overgangsperiode er afvigelser i næringsstofindholdet i forhold til deklarationen ikke vurderet, ligesom der ikke er foretaget en sammenligning med 1. runde af overvågningssystemet.

Figur 1.

Energi, protein og fedt. Indhold i forhold til deklarationen vist i procent.

Energy, protein and fat. Content in procent compared to the declaration.

I figur 1 er for samtlige prøver vist en grafisk afbildning af indholdet af energi, protein og fedt i forhold til deklARATIONEN. I figur 1 er dog ikke medtaget de 12 produkter med lavt fedtindhold fra "Den grønne slagter", da fedtindholdet er meget lavt (deklareret "max. 3% fedt") vil selv en mindre afvigelse absolut set medføre en forholdsvis stor afvigelse i procent.

Forskellen på deklarationsreglerne fra før (10) og efter 1. marts 1992, som har indflydelse på dette projekt er:

- ved beregning af energi til næringsdeklaration svarer 1 g fedt til 37 kJ mod tidligere 38 kJ .
- til kulhydrat medregnes ikke kostfibre.
- ved udformningen af næringsdeklarationen er rækkefølgen: Energi, protein, kulhydrat og fedt mod tidligere Energi, protein, fedt og kulhydrat. Der er dog givet dispensation herfor indtil 1. oktober 1995.

Energiindholdet i figur 1 er beregnet med omregningsfaktoren 38 kJ/g fedt. Det kan medføre en mindre afvigelse for de produkter der er deklareret efter de nye regler (37 kJ/g fedt).

Ved betragtning af figur 1 fremgår det, at der generelt var overensstemmelse mellem deklARATIONERNE og indholdet af energi, fedt og protein.

Kulhydratindholdet var med undtagelse af blodpølse generelt meget lavt i prøverne og er derfor ikke medtaget i figur 1.

6 prøver var deklareret med hensyn til salt. Alle deklARATIONERNE svarede til prøvernes saltindhold.

9. SAMMENDRAG OG KONKLUSION

Dette er 2. runde af overvågningssystemet for kød og kødprodukter, 1. runde blev udført i 1987. I 2. runde af overvågningssystemet er det tilstræbt, at kødudskæringer og kødprodukter er identiske med prøverne i 1. runde og så vidt muligt udtaget på de samme slagterier. Prøveudtagningen er sket jævnt fordelt på året.

I alt er der undersøgt 342 prøver fordelt på:

- Kødudskæringer (svinemørbrad, nakkefilet, oksemørbrad, oksespidsbryst og kyllinger).
- Lever (kyllinge-, svine- og okselever).
- Kødprodukter:
  - Middagspølser (wiener-/bayerske pølser, hot dog pølser)
  - Medisterpølse
  - Blodpølse
  - Leverpostej
  - Spegepølse (spegepølse, salami)
  - Pålægspølse (kødpølse, cervelatpølse, produkter med lavt fedtindhold)

Kylling uden skind, kyllingelever, blodpølse og kødprodukter med lavt fedtindhold er nye produkttyper i 2. runde af overvågningssystemet.

Prøverne blev undersøgt for følgende næringsstoffer:

- energigivende næringsstoffer (protein, fedt, tørstof og aske).
- vitaminer (A-, B₁-, B₂-, B₆-, B₁₂-vitamin og folacin).
- mineraler (jern, magnesium, zink, natrium, kalium og chlorid).

A-, B₁₂-vitamin, folacin og chlorid blev ikke bestemt i 1. runde af overvågningssystemet.

For prøvematerialet fandtes først og fremmest variationer i fedt-, vitamin-, natrium- og chloridindholdet. For kødprodukter kan der tillige konstateres variationer slagterierne imellem samt i enkelte tilfælde også variationer indenfor samme slagteri.

Variationerne i fedtindholdet kan skyldes kvalitetsforskelle i pålægsvarene med hensyn til forholdet mellem kød og spæk samt fedtindholdet i det anvendte kød.

Ved sammenligning af 1. og 2. runde af overvågningssystemet ses kun få og små forskelle i det gennemsnitlige indhold af de undersøgte stoffer.

Størst forskel sås for spidsbryst, som indeholdt dobbelt så meget fedt i 2. runde (22 g fedt/100g) som i 1. runde (11 g fedt/100g). Den store forskel i fedtindholdet skyldes sandsynligvis, at der til analyse kun udtages 1 kg af okse-spidsbrystet, som vejer 14 kg og varierer meget i fedtmarmoreringen hen gennem stykket.

Endvidere var det gennemsnitlige jernindhold i 2. runde noget lavere i svinelever (9 mg Fe/100g), okselever (5 mg Fe/100g) og leverpostej (5 mg Fe/100g) end i 1. runde (15 mg Fe/100g, 7 mg Fe/100g henholdsvis 7 mg Fe/100g).

Det gennemsnitlige indhold i de produkter og stoffer, som ikke blev undersøgt i 1. runde, er sammenholdt med Levnedsmiddeltabelens værdier. Her ses især uoverensstemmelse for A-vitamin. Størst afvigelse blev fundet for A-vitaminindholdet i leverpostej, som var opgivet til 600 $\mu\text{g}/100\text{g}$ og i gennemsnit blev fundet til 4.100 $\mu\text{g}/100\text{g}$.

A-vitaminindholdet i lever og leverpostej er særlig interessant, da man for nogle år siden konstaterede, at A-vitaminindholdet i svinelever var steget og høje indhold også blev fundet i okselever. Risikoen ved høj indtagelse af A-vitamin, er i overvejende grad relateret til vitaminets mulige fosterbeskadigende effekt i den første del af graviditeten. Internationalt har man vurderet, at der ved indtagelse af bare nogle få høje doser (fra ca. 7.500 μg A-vitamin) kan være risiko for misdannelser. I denne undersøgelse blev der fundet et gennemsnitligt indhold på ca. 12.000 $\mu\text{g}/100\text{g}$ i svinelever, 16.000 $\mu\text{g}/100\text{g}$ i okselever og 9.000 $\mu\text{g}/100\text{g}$ i kyllingelever med ret stor variation inden for hver type. I leverpostej blev der i gennemsnit fundet 4.100 μg A-vitamin/100g.

Næringsdeklarationerne er ikke vurderet, da der 1. april 1992 trådte en ny bekendtgørelse om næringsdeklarationer i kraft og undersøgelsen derfor fandt sted i en overgangsfase.

Som noget nyt i 2. runde af overvågningssystemet indgik 12 kødprodukter (cervelat-, jager- og skinkepølse) med meget lavt fedtindhold deklareret "Garanteret max. 3% fedt". Af disse produkter

indeholdt 3 ud af de 12 prøver mere end 3 g fedt/100g. Ved sammenligning af produkter med lavt fedtindhold med de traditionelle produkter ses, bortset fra et lavere fedtindhold i visse tilfælde et højere indhold af kalium. Hvilket kan skyldes, at spæk og fedt i produkterne er erstattet af grøntsager samt kaliumholdige tilsætningsstoffer.

Ved sammenligning af pålægsprodukterne med gældende varestandarder ses kun svag uoverensstemmelse for 3 prøver salami, som havde en smule for højt fedtindhold i forhold til varestandarden (max. 55,0 g fedt/100g).

Der er dog en del spredning på pålægsprodukternes fedtindhold, således kan fedtindholdet være ned til 50% af varestandardens maksimumgrænse.

Samme varestandard er gældende for henholdsvis spegepølse/salami, wienerpølse/hot dog pølse og kødpølse/cervelatpølse. Produkter udtaget på samme slagteri kunne således forventes at være identiske med farven som eneste forskel, hvilket også fremgår af resultaterne for wienerpølse/hot dog pølse og cervelatpølse/kødpølse. Kun 2 slagterier leverede både salami og spegepølse, fra begge slagterier var fedtindholdet mindst i spegepølsen. Gennemsnitligt indeholdt spegepølse mindre fedt (41 g/100g) end salami (49 g/100g).

Fra slagterikredse forlyder det, at salget og fordelingen af farvede og ufarvede produkter stort set ikke har ændret sig i den forløbne 5 års periode. Det ser ud til at salget af spegepølse og salami er faldet lidt. Spegepølse og salami er de kødprodukter, der i gennemsnit indeholder langt mest fedt (hhv. 41 og 49 g/100g).

10. SUMMARY AND CONCLUSION

This is the second part of the food monitoring system for meat and meat products. The first part was carried out in 1987 (1). In this second part it was aimed at selecting meat and meat products identical with the samples in the first part and, as far as possible from the same slaughterhouses, throughout the entire year.

A total of 342 samples were examined from the following product types:

Meat

- Pork : tenderloin, trimmed and collar, defatted.
- Beef : fillet, trimmed and brisket, anterior part.
- Chicken: flesh and skin, flesh only.
- Liver : pig, ox and chicken.

Meat products

- Wienerpølser/hot dog pølser (Pork, sausage frankfurter / pork, sausage frankfurter with red dye added).
- Medisterpølse (Pork sausage, Danish, raw).
- Black pudding sausage
- Liver paste, Danish
- Spegepølse/salami (Pork/beef sausage salami / pork/beef sausage salami with red dye added).
- Kødpoelse/cervelatpølse (Pork sausage, saveloy type / pork, sausage saveloy type with red dye added).
- Low fat meat products of pork sausage saveloy type.

The product types chicken flesh only, liver of chicken, black pudding sausage and low fat meat products were not examined in the first part of the food monitoring system.

The samples were analysed for one or more of the following nutrients:

- Proximate constituents (protein, fat, dry matter and ash).
- Vitamins (A, B₁, B₂, B₆, B₁₂ and folacin).
- Minerals (iron, magnesium, zinc, sodium, potassium and chloride).

The contents of vitamin A, B₁₂, folacin and chloride were not determined in the first part of the food monitoring system.

Variations were mostly seen in the contents of fat, vitamins, sodium and chloride. The meat products showed variations between the slaughterhouses and in a few instances also variations within the same slaughterhouse.

The variations in nutrient content in the meat products can be due to differences in quality as regards the proportions between meat and fat added, plus the content of fat in the meat used.

Only a few and minor differences in the average content of nutrients are seen by comparison of the first and the second part of the food monitoring system.

The greatest difference was found for anterior part, whose content of fat in the second part was twice (22 g fat/100g) the content of fat in the first part (11 g fat/100g). The large variation in the content of fat is probably due to the sample size of 1 kg as compared with the 14 kg large anterior part, which varies considerably in fatty content.

Further in the second part the content of iron was somewhat lower in pig liver (9 mg Fe/100g), ox liver (5 mg Fe/100g) and Danish liver paste (5 mg Fe/100g) than in the first part (15 mg Fe/100g, 7 mg Fe/100g respectively 7 mg Fe/100g).

Products and nutrients which were not examined in the first part were compared with the food table from the National Food Agency of Denmark. Disagreement was in particular found for vitamin A. The greatest disagreement was seen in Danish liver paste, which was tabled to 600 RE/100g and in this investigation in average found to be 4,100 RE/100g.

The content of vitamin A in liver and liver paste is of special interest, as some years ago it was found that, for example in pork liver, the content of vitamin A had risen and large contents were found in ox liver as well. The risk by large intake of vitamin a is mainly related to the possible embryonic damage in the first stages of pregnancy (5). Internationally, it is estimated that even a few high doses of about 7500 μg may cause malformation.

In this investigation the average ^{contents} were about 12,000 $\mu\text{g}/100\text{g}$ in pig liver, 16,000 $\mu\text{g}/100\text{g}$ in ox liver and 9,000 $\mu\text{g}/100\text{g}$ in chicken liver and with great variation within the groups. In Danish liver paste the average was 4,100 $\mu\text{g}/100\text{g}$.

The declaration of proximate constituents has not been evaluated, because a new Government notice (9) about declaration of proximate constituents came into force on 1. April 1992. Therefore this investigation took place in a period of transition.

Low fat meat products constitute a new product type in the second part of the food monitoring system. In total 12 meat products (saveloy type) labelled "guaranteed max. 3% fat" was examined. The content of fat in three out of twelve of these samples was more than 3 g fat/100g.

Comparing meat products with the present food commodity standard (6), only 3 samples of salami showed a little higher content of fat in comparison with the standard (max. 55.0 g fat/100g).

However there was a good deal of variation in the fat content of the products, in some it was close to 50% of the maximum limit.

The same standard is valid for each of the following product types: Spegepølse/salami, wienerpølse/hot dog pølser and kødpølse/cervelatpølse. Therefore the products from the same manufacturer could be expected to be identical, with the colour as the only difference. This also appeared from the analytical results of wienerpølser/hot dog pølser and kødpølse/cervelatpølse. Only two slaughterhouses delivered both spegepølse and salami. From both slaughterhouses the lowest fat content was found in spegepølse. On average the content of fat was less in spegepølse (41 g/100g) than in salami (average 49 g/100g).

The producers confirm that the sales ratio for coloured and uncoloured products mostly have not changed in the last five-year period. However, it looks as if sales of both spegepølse and salami have decreased a little. Spegepølse and salami are those meat products which on average contain by far most fat (41 respectively 49 g/100g).

11. LITTERATUR

- (1) Hansen, K., Leth T. (1989). Overvågningssystem for næringsstoffer, Kød. Levnedsmiddelstyrelsen publikation nr. 173.
- (2) Levnedsmiddeltabeller, Storkøkkencentret, Levnedsmiddelstyrelsen 1989.
- (3) Næringsstofanbefalinger 1989, Levnedsmiddelstyrelsen publikation nr. 182, juni 1989.
- (4) Jacobsen J.S, Leth T. A-vitamin i lever. Intern rapport for projekt 904510. Levnedsmiddelstyrelsen.
- (5) Leth, T., Jacobsen, J.S. (1993). J. Fd. Comp. Anal **6**, 3-9.
- (6) Bekendtgørelse om kvalitetsmæssige krav m.m. til kødprodukter. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 392 af 26. august 1985.
- (7) Fortegnelse over godkendte tilsætningsstoffer til levnedsmidler (Positivlisten) Levnedsmiddelstyrelsen, publikation nr. 171, oktober 1988.
- (8) Brev til branchen m.fl. fra Levnedsmiddelstyrelsen. 31. juli 1992, J.nr.L.220-001.
- (9) Bekendtgørelse om næringsdeklaration m.v. af færdigpakkele levnedsmidler. Sundhedsministeriet bekendtgørelse nr. 198 af 20. marts 1992.,
- (10) Vejledning om bekendtgørelse om kvalitetsmæssige krav m.m. til kødprodukter. Miljøministeriet, Levnedsmiddelstyrelsen vejledning nr. 6 september 1985.

11. LITTERATUR

- (1) Hansen, K., Leth T. (1989). Overvågningssystem for næringsstoffer, Kød. Levnedsmiddelstyrelsen publikation nr. 173.
- (2) Levnedsmiddeltabeller, Storkøkkencentret, Levnedsmiddelstyrelsen 1989.
- (3) Næringsstofanbefalinger 1989, Levnedsmiddelstyrelsen publikation nr. 182, juni 1989.
- (4) Jacobsen J.S, Leth T. A-vitamin i lever. Intern rapport for projekt 904510. Levnedsmiddelstyrelsen.
- (5) Leth, T., Jacobsen, J.S. (1993). J. Fd. Comp. Anal 6, 3-9.
- (6) Bekendtgørelse om kvalitetsmæssige krav m.m. til kødprodukter. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 392 af 26. august 1985.
- (7) Fortegnelse over godkendte tilsætningsstoffer til levnedsmidler (Positivlisten) Levnedsmiddelstyrelsen, publikation nr. 171, oktober 1988.
- (8) Brev til branchen m.fl. fra Levnedsmiddelstyrelsen. 31. juli 1992, J.nr.L.220-001.
- (9) Bekendtgørelse om næringsdeklaration m.v. af færdigpakkele levnedsmidler. Sundhedsministeriet bekendtgørelse nr. 198 af 20. marts 1992.,
- (10) Vejledning om bekendtgørelse om kvalitetsmæssige krav m.m. til kødprodukter. Miljøministeriet, Levnedsmiddelstyrelsen vejledning nr. 6 september 1985.

METODER

ENERGI: AV0201, "Orienteringsblad vedr. beregning af energiindhold i levnedsmidler".

Princip: Beregnes af protein-, fedtstof- og kulhydratindholdet ved anvendelse af omregningsfaktorerne hhv. 17, 38 og 17 kJ pr. g.

Energien er beregnet udfra afrundede gennemsnit.

PROTEIN: AM0241, Nitrogen bestimning i livsmedel och fodermedel efter Kjeldahl og AV0181, Orienteringsblad vedr. beregning af proteinindhold i levnedsmidler.

Princip: Prøven koges med koncentreret svovlsyre, tilsat kaliumsulfat og kobber-II-sulfat. Dannet ammonium afdestilleres som ammoniak ved hjælp af natriumhydroxid, opsamles i borsyre, titreres med saltsyre.

Protein beregnes ved multiplikation af N-indholdet med 6,25.

FEDT:

To metoder er anvendt til bestemmelse af fedt, da metode AF2131 blev indkørt iløbet af projektet. De to metoder til fedtbestemmelse er sammenlignet og fundet overensstemmende for fedtbestemmelse i kød og kødprodukter.

AF0191, Fedtbestemmelse i levnedsmidler efter SBR.

Princip: Prøven behandles med saltsyre, og fedtet udtrækkes efter tilsætning af alkohol med en blanding af ether og petroleums-ether. Opløsningsmidlet afdestilleres, og fedtet vejes.

Metoden er anvendt til 37 prøver med fedtindhold større end 3 g fedt/100g og 9 prøver med fedtindhold mindre end 3 g fedt/100g.

AF2131, Fedtbestemmelse i levnedsmidler med automatisk ekstraktion.

Princip: Den findelte prøve koges med saltsyre og filtreres gennem et filter. Filterkagen samt filtrerpapir tørres og ekstraheres med ether/petroleumseter i et Soxtherm apparat.

Afvigelse fra metoden: Ved filtrering efter syrehydrolyse lægges 1 vejeske vandfrit natriumsulfat i bunden af filteret. Dette fremmer filtreringshastigheden.

Metoden er anvendt til 67 prøver. Metoden anvendes ikke ved fedtindhold mindre end 2 g fedt/100g.

TØRSTOF: AV0151, Tørstofbestemmelse i kød og kødprodukter.

Princip: Prøven tørres ved 102-105°C i 16-18 timer. Tørres til konstant vægt.

ASKE: AM0121, Aske, Gravimetrisk bestemmelser i levnedsmidler.

Princip: Prøven foraskes i muffelovn ved 550°C til konstant vægt, om nødvendigt efter forudgående tørring.

KULHYDRAT: AM0191, Orienteringsblad vedr. beregning af kulhydratindholdet i levnedsmidler.

Princip: Kulhydrat beregnes som tørstof minus aske-protein-fedt.

A-VITAMIN: AF0162, "Bestemmelse af A-vitamin i levnedsmidler, foderstoffer m.m. ved HPLC".

Princip: HPLC af uforsæbelig rest på søjle af kiselgel under anvendelse af A-vit-acetat som intern standard og spektrofotometrisk måling af eluatets lysabsorption ved 325 nm.

A-vitamin er bestemt som retinol.

B₁- og B₂-VITAMIN: AB1891, Bestemmelse af B₁- og B₂-vitamin ved HPLC i levnedsmidler, levnedsmidler med tilsatte næringsstoffer, næringsstofpræparater og foder.

Princip: Thiamin og riboflavin samt phosphatestre af disse d.v.s. thiaminmonophosphat, thiamindiphosphat, thiamintriphosphat, flavinmononucleotid, flavinadenosindiphosphat frigøres ved syrehydrolyse. Der inkuberes med enzym, der indeholder phosphatase, hvorved phosphatestrene nedbrydes til de rene stoffer thiamin og riboflavin. Ekstraktet injiceres evt. efter fortynding på HPLC, hvor såvel thiamin som riboflavin detekteres ved en fluorescensmåling. Thiamin oxideres dog inden måling til thiochrom med basiske hexacyanoferrat (III) ved en postcolumn reaktion. Indholdet beregnes på basis af ekstern standard.

B₆-VITAMIN: AB0091, Mikrobiologisk styrkebestemmelse af pyridoxin og andre B₆-vitaminer

Princip: Pyridoxin og andre B₆-vitaminer styrkebestemmes ved deres evne til at fremme væksten af *Saccharomyces cerevisiae*, bestemt ved måling af den opnåede forøgelse af turbiditeten.

B₁₂-VITAMIN: AB0022, Mikrobiologisk styrkebestemmelse af cyanokobalamin (vitamin B₁₂)

Princip: Cyanokobalamin styrkebestemmes ved dets evne til at fremme væksten af *Lactobacillus leichmannii*, bestemt ved måling af den opnåede forøgelse af turbiditeten.

FOLACIN: AB0053, Mikrobiologisk styrkebestemmelse af Folacin.

Princip: Mikrobiologisk bestemmelse med *Lactobacillus casei* som testorganisme, dyrkning i 16-20 timer og turbidimetrisk måling af væksten.

NATRIUM, KALIUM, JERN, ZINK, MAGNESIUM: Bestemmelse af mineraler i levnedsmidler ved atomabsorptionsspektrofotometri (AAS). Århus landsdelslaboratorium's interne metodenummer er V3108. Metoden er en modificeret udgave af AM0141 og AM0182, således at alle mineraler analyseres ud fra samme oplukning.

Princip: Prøven foraskes i muffelovn ved 525°C og opløses i saltsyre. Denne opløsning fortyndes til en passende målekoncentration, idet der ved bestemmelse af natrium og kalium tilsættes lithium-koncentrat, og ved bestemmelse af magnesium tilsættes lanthan-ioner, hvorefter der måles med AAS med luft-acetylen flamme.

Alle prøver er frysetørret, med det formål at kunne udtage en mere homogen prøve og dermed minimere spredningen på analyseresultaterne.

CLORID: AM1092, "Bestemmelse af chlorid i levnedsmidler".

Princip: Vandig ekstraktion efterfulgt af potentiometrisk titrering med sølvnitrat.

Natriumchlorid: Beregnet udfra chlorid som:

$$\frac{\text{chlorid} \times 58,45}{35,457}$$

KVALITETSSIKRING

Der er løbende udført kvalitetssikring ved analyse af kontrolmateriale og ved at føre r-/R-kort for afvigelsen på dobbeltbestemmelserne. For kontrolmaterialet er der løbende ført x-kort.

1. LØBENDE ANALYSE AF KONTROLMATERIALE

1.1 Kødudskæringer

Ved analyse for protein, fedt, tørstof, aske, jern, magnesium og zink er der i hver serie medtaget en kontrolprøve (Færdigret 1992, LST). Ved analyse for jern, magnesium og zink er der endvidere medtaget et tilsætningsforsøg i hver serie.

For B₁- og B₂-vitamin er der i hver serie medtaget en kontrolprøve (Leverpostej 1992, LST) og/eller et tilsætningsforsøg.

For B₆-, B₁₂-vitamin og folacin er der i hver serie medtaget en kontrolprøve (Nidina modermælkserstatning, husreference) og/eller et tilsætningsforsøg.

1.2 Lever og kødprodukter

For protein, fedt, tørstof, aske, natriumchlorid, natrium, kalium og jern er der medtaget en kontrolprøve (Leverpostej 1992, LST) i hver serie.

A-vitamin analyseres ikke i egentlige serier, men der er udført ca. 5% analyser af kontrolprøve (Leverpostej 1992, LST).

2. METODEPARAMETRE

Nedenstående er opført metodespredninger for analysemetoder, som har været anvendt i længere tid. For metoder hvor der endnu ikke findes en metodespredning er spredningen for projektets dobbeltbestemmelser opført. Anvendte metoder er beskrevet i bilag 1.

2.1 Kødudskæringer.

Protein	: S_{metode}	= 2,2%	
Fedt (AF0191)			
indhold <3 g/100g	: S_{projekt}	= 0,23 g fedt/100g	, n = 9
indhold $\geq$ 3 g/100g	: S_{projekt}	= 5,9%	, n = 36
Fedt (AF2131)			
mellem 2 og 3 g/100g	: S_{projekt}	= 0,34 g fedt/100g	, n = 8
indhold $\geq$ 3 g/100g	: S_{projekt}	= 6,2%	, n = 64
Tørstof	: S_{metode}	= 2,2%	
Aske			
indhold <1 g/100g	: S_{metode}	= 0,019 g aske/100g	
indhold $\geq$ 1 g/100g	: S_{metode}	= 2,4%	
B ₁ -vitamin			
indh. <0,050 mg/100g	: S_{projekt}	= 0,0054 mg B ₁ -vit/100g,	n = 2
indh. $\geq$ 0,050 mg/100g	: S_{projekt}	= 5,6%	, n = 96
B ₂ -vitamin	: S_{projekt}	= 2,6%	
B ₆ -vitamin	: S_{metode}	= 7,0%	
B ₁₂ -vitamin	: S_{metode}	= 8,3%	
Folacin	: S_{metode}	= 6,8%	
Jern	: S_{metode}	= 4,5%	
Zink	: S_{metode}	= 3,6%	
Magnesium	: S_{metode}	= 3,3%	

2.2 Lever og kødprodukter

Protein	: S _{projekt} = 2,2%
Fedt, lever	: S _{projekt} = 6,4%
Fedt, Øvrige	: S _{projekt} = 2,8%
Tørstof	: S _{projekt} = 1,0%
Aske, lever	: S _{projekt} = 2,8%
Aske, øvrige	: S _{projekt} = 1,7%

A-vitamin : S_{projekt} = 6,2%

Chlorid (NaCl) : S_{projekt} = 1,5%

Natrium : S_{projekt} = 2,1%

Kalium : S_{projekt} = 2,6%

Jern : S_{projekt} = 8,2%

3. KONKLUSION

Analysearbejdet og kvalitetssikringen har været tilfredsstillende.

BILAG 3 ANALYSERESULTATER.

BILAG 3.1.1 SVINEMØRBRAD - PORK, TENDERLOIN, TRIMMED.

PRODUCENT / PRØVENR. LL0692-	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	B1- VIT.	B2- VIT.	B6- VIT.	FOLA- CIN	B12- VIT.	Fe	Mg	Zn
	KJ/100g	g/100g				mg/100g			ug/100g		mg/100g			
VESTJYSKE SL. HERNING														
25406	480	22,0	2,9	0	26,5	1,20	1,400	0,260	0,46	1,23	0,59	1,05	25,0	1,88
25438	480	21,9	2,8	0	24,4	1,19	1,320	0,339	0,43	1,15	0,61	1,24	24,7	2,40
25467	490	21,9	3,2	0	25,7	1,15	1,450	0,220	0,28	1,22	0,63	0,91	24,3	1,40
25498	470	21,8	2,5	0	25,9	1,17	1,360	0,320	0,40	1,16	0,81	1,08	26,3	1,84
DANISH CROWN NR. SUNDBY														
25422	490	22,9	2,6	0	25,2	1,19	1,290	0,263	0,43	1,21	0,36	0,86	24,3	1,62
25457	450	21,6	2,2	0	24,6	1,20	1,070	0,325	0,49	1,44	0,70	1,07	24,7	1,74
25480	450	22,0	2,1	0	24,7	1,19	1,370	0,190	0,27	1,01	0,56	0,61	24,1	1,45
25510	490	22,4	2,9	0	26,3	1,16	1,480	0,231	0,48	1,11	0,48	1,25	23,2	2,18
STEFF HOULBERG RINGSTED														
25407	720	19,6	10,1	0	29,9	1,04	1,340	0,259	0,39	1,42	0,54	0,96	29,4	1,96
25435	460	23,1	1,8	0	24,4	1,15	1,340	0,206	0,52	1,12	0,52	0,94	24,0	1,95
25463	480	21,7	3,0	0	24,9	1,15	1,130	0,234	0,43	1,9	0,53	1,00	25,1	1,66
25494	490	21,3	2,8	1	25,8	1,18	1,140	0,325	0,45	1,17	0,95	0,99	25,3	1,65
STEFF HOULBERG RØNNE														
25403	460	21,9	2,2	0	25,9	1,23	0,790	0,332	0,39	1,5	0,60	0,90	26,8	1,81
25432	490	22,7	2,7	0	26,0	1,30	0,920	0,278	0,44	0,93	0,72	1,41	25,4	2,20
25465	580	21,1	5,7	0	27,6	1,13	0,700	0,278	0,39	1,9	0,63	1,09	23,5	1,58
25495	450	21,3	2,3	0	24,8	1,22	0,600	0,269	0,35	1,08	0,53	0,74	26,1	1,59
DANISH CROWN ODENSE														
25401	590	21,1	6,1	0	28,0	1,17	1,020	0,310	0,33	1,6	0,53	1,59	23,4	2,40
25433	460	21,7	2,4	0	24,3	1,14	0,590	0,248	0,27	1,5	0,62	0,74	18,1	1,93
25461	620	20,4	7,1	0	27,5	1,10	1,420	0,232	0,37	2,1	0,63	1,10	27,0	1,68
25491	470	20,8	3,0	0	24,2	1,18	0,730	0,241	0,33	1,6	0,56	0,96	23,5	2,03

BILAG 3.1.2 NAKKEFILET - PORK, COLLAR, DEFATTED.

PRODUCENT / PRØVENR. LL0692-	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	B1- VIT.	B2- VIT.	B6- VIT.	FOLA- CIN	B12- VIT.	Fe	Mg	Zn
	kJ/100g	g/100g				mg/100g			ug/100g		mg/100g			
VESTJYSKE SL. HERNING														
25405	800	18,2	12,9	0	31,1	0,98	1,420	0,231	0,28	3,1	0,71	1,02	20,5	2,55
25437	710	18,3	9,7	2	30,7	1,01	1,150	0,264	0,28	2,2	0,52	0,83	19,4	2,09
25468	900	17,2	16,0	0	33,4	0,92	0,990	0,179	0,17	2,9	0,94	1,17	20,7	3,40
25497	880	18,0	15,0	0	33,0	0,94	1,160	0,197	0,24	2,7	1,30	1,26	22,4	3,30
DANISH CROWN NR. SUNDBY														
25423	850	18,1	14,4	0	32,2	0,94	0,690	0,205	0,27	1,51	0,79	0,84	15,8	2,23
25458	710	18,5	10,3	0	29,9	1,05	0,700	0,223	0,30	3,5	1,06	1,04	20,4	2,8
25479	890	17,6	15,0	1	34,3	0,96	0,890	0,254	0,23	2,6	1,06	1,00	17,9	2,30
25511	730	18,5	11,0	0	28,0	0,99	1,030	0,191	0,31	2,8	1,30	0,79	20,3	2,63
STEFF HOULBERG RINGSTED														
25408	710	18,9	10,3	0	28,8	1,01	0,980	0,219	0,29	3,0	0,69	1,13	20,7	2,25
25436	740	18,9	10,9	0	30,9	1,03	1,060	0,233	0,30	2,7	0,78	1,37	26,7	3,60
25464	870	17,4	15,0	0	32,2	0,95	0,740	0,172	0,23	3,2	0,86	1,21	23,6	2,80
25493	650	18,0	9,1	0	27,4	1,03	0,600	0,200	0,22	2,0	0,61	1,07	20,8	2,90
STEFF HOULBERG RØNNE														
25404	790	17,8	12,9	0	32,1	1,00	0,760	0,226	0,28	2,9	1,70	0,98	19,1	3,00
25431	950	18,0	17,0	0	34,8	0,91	0,840	0,215	0,21	2,0	0,62	1,49	20,1	3,20
25466	990	15,8	19,0	0	36,1	0,93	0,470	0,186	0,19	3,9	0,57	1,05	18,7	2,19
25496	780	16,6	13,2	0	30,4	0,97	0,540	0,182	0,22	2,2	0,84	0,55	12,9	1,50
DANISH CROWN ODENSE														
25402	750	18,4	11,5	0	30,8	1,08	0,900	0,267	0,25	2,3	0,69	1,71	21,9	3,7
25434	630	18,9	8,0	0	27,3	1,03	0,930	0,260	0,45	1,23	0,62	1,08	26,2	2,01
25462	900	17,0	16,0	0	32,3	0,93	0,920	0,194	0,25	3,0	0,87	1,19	21,1	3,2
25492	800	17,0	13,5	0	31,0	0,99	0,430	0,214	0,24	3,0	0,78	1,04	22,4	3,1

BILAG 3.1.3 OKSEMØRBRAD - BEEF, FILLET, TRIMMED.

PRODUCENT / PRØVENR. LL0692-	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	B1- VIT.	B2- VIT.	B6- VIT.	FOLA- CIN	B12- VIT.	Fe	Mg	Zn
	kJ/100g	g/100g					mg/100g			ug/100g	mg/100g			
BYLDERUP BOV														
25413	650	20,2	7,5	1	29,5	1,09	0,069	0,197	0,40	9,4	1,07	2,2	21,5	2,9
25444	580	18,5	6,1	2	28,1	1,17	0,093	0,285	0,39	10,4	2,90	2,4	21,0	2,48
25474	590	18,7	7,2	0	25,9	1,04	0,050	0,224	0,22	7,4	2,40	2,6	20,4	1,98
25504	520	20,5	4,1	1	26,8	1,13	0,035	0,271	0,44	15,9	4,60	2,6	22,2	3,0
DANE BEEF AALBORG														
25411	480	19,4	3,5	1	25,5	1,13	0,113	0,353	0,26	9,7	3,70	2,7	23,2	2,57
25442	610	19,7	6,9	1	28,3	1,04	0,048	0,167	0,32	4,4	1,90	3,4	21,6	2,53
25471	580	21,1	5,5	1	28,5	1,15	0,085	0,263	0,29	11,6	3,10	2,7	26,9	3,0
25502	500	20,4	4,1	0	26,1	1,12	0,057	0,207	0,38	9,7	1,40	2,3	24,6	2,07
NV-OX														
25409	460	20,3	2,6	1	25,0	1,09	0,060	0,229	0,30	10,2	2,00	1,80	22,4	3,4
25440	570	20,3	5,4	1	27,5	1,11	0,039	0,257	0,36	10,3	2,40	2,08	23,5	3,5
25475	670	19,7	8,7	0	29,9	1,03	0,100	0,251	0,26	9,4	2,10	3,2	27,1	3,8
25499	570	20,8	5,6	0	27,3	1,10	0,081	0,296	0,36	10,5	2,00	2,6	24,6	3,0
DANE BEEF HOLSTEBRO														
25428	520	20,4	4,5	0	25,6	1,15	0,080	0,301	0,34	9,0	2,90	4,2	21,0	3,4
25451	580	20,0	6,2	0	26,6	1,02	0,055	0,225	0,30	7,8	2,40	2,6	22,3	3,0
25485	570	21,0	5,7	0	27,9	1,09	0,033	0,217	0,27	6,9	2,00	2,2	22,1	3,1
25512	500	21,0	3,7	0	25,7	1,11	0,059	0,208	0,42	7,6	2,70	2,06	23,6	2,04
VESTJYSKE SL. SKIVE														
25415	590	19,8	6,3	1	28,4	1,07	0,060	0,222	0,32	11,3	1,70	2,9	23,8	2,34
25446	1030	15,6	20,0	0	36,4	0,88	0,070	0,224	0,22	7,9	1,80	2,6	16,0	2,41
25469	690	21,5	8,5	0	29,4	1,02	0,061	0,170	0,29	8,4	0,79	1,95	22,0	3,0
25505	490	20,0	3,4	1	25,7	1,10	0,066	0,237	0,34	11,5	1,40	2,18	24,2	2,31

BILAG 3.1.4 OKSESPIDSBRYST - BEEF, BRISKET, ANTERIOR PART

PRODUCENT / PRØVENR. LL0692-	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	B1- VIT.	B2- VIT.	B6- VIT.	FOLA- CIN	B12- VIT.	Fe	Mg	Zn
	kJ/100g	g/100g				mg/100g			ug/100g	mg/100g				
BYLDERUP BOV														
25414	1000	18,7	18,0	0	36,6	0,89	0,053	0,148	0,31	13,2	0,98	2,13	24,2	4,4
25443	1290	14,4	27,0	1	42,8	0,76	0,049	0,150	0,20	11,7	1,80	2,5	21,4	4,4
25473	930	16,7	17,0	0	33,7	0,89	0,031	0,131	0,15	6,6	1,60	2,8	22,0	3,4
25503	1560	13,5	35,0	0	49,0	0,69	0,025	0,108	0,18	15,7	2,20	1,95	18,1	2,63
DANE BEEF AALBORG														
25412	670	20,0	8,2	1	29,8	1,05	0,029	0,171	0,31	6,5	1,30	2,8	19,8	3,4
25441	1400	14,4	30,0	1	46,0	0,80	0,053	0,112	0,19	8,8	1,80	1,67	20,0	2,8
25472	760	19,2	10,4	2	32,2	0,94	0,061	0,195	0,31	12,3	2,10	2,2	22,9	3,5
25501	1490	16,1	32,0	0	48,0	0,73	0,031	0,105	0,19	8,5	0,80	1,61	18,4	4,2
NV-OX														
25410	1410	16,0	29,0	2	48,0	0,76	0,039	0,157	0,17	5,7	2,20	2,6	14,0	3,2
25439	1110	18,3	21,0	0	38,5	0,81	0,049	0,146	0,20	13,0	2,20	1,45	18,1	3,7
25476	770	20,3	11,3	0	31,7	0,93	0,043	0,181	0,21	10,9	1,50	2,2	20,6	4,9
25500	1150	16,8	22,0	1	41,1	0,84	0,045	0,160	0,23	11,4	1,40	1,87	17,3	2,70
DANE BEEF HOLSTEBRO														
25419	1870	12,9	43,0	1	58,0	0,64	0,044	0,123	0,21	4,9	1,11	2,8	16,9	4,1
25452	1440	15,7	30,0	2	48,0	0,74	0,023	0,132	0,19	20,5	1,40	0,88	9,0	1,77
25486	670	21,2	8,1	0	29,5	1,02	0,048	0,173	0,29	8,7	1,80	1,68	21,7	3,4
25509	1150	17,3	22,0	1	40,9	0,87	0,043	0,127	0,26	8,9	2,10	1,45	13,7	2,49
VESTJYSKE SL. SKIVE														
25416	600	18,7	7,4	0	25,0	0,97	0,050	0,170	0,27	13,6	1,80	2,05	16,2	2,00
25445	1490	15,3	32,0	1	49,0	0,73	0,044	0,126	0,26	5,3	1,40	2,9	23,5	3,7
25470	1020	17,8	19,0	0	37,6	0,84	0,056	0,117	0,18	7,6	1,60	1,26	17,5	3,8
25506	990	18,1	18,0	0	36,4	0,89	0,043	0,150	0,30	8,7	1,09	2,13	20,6	3,6

BILAG 3.1.5 KYLLING MED SKIND - CHICKEN, FLESH AND SKIN.

PRODUCENT / PRØVENR. LL0692.	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	B1- VIT.	B2- VIT.	B6- VIT.	FOLA- CIN	B12- VIT.	Fe	Mg	Zn
	kJ/100g	g/100g				mg/100g			ug/100g		mg/100g			
DANPO FARRE														
25426	830	18,4	13,6	0	31,9	0,83	0,093	0,153	0,30	15,1	0,45	0,56	25,0	0,87
25453	690	17,3	9,9	1	28,7	0,86	0,091	0,137	0,30	16,7	0,32	0,55	20,0	0,96
25481	870	17,6	15,0	0	32,5	0,83	0,058	0,135	0,25	19,8	0,45	0,46	15,4	0,56
25513	840	17,4	14,4	0	32,4	0,90	0,060	0,138	0,37	17,1	0,54	0,41	20,0	0,60
DANPO A/S HASLE														
25420	800	18,5	12,9	0	32,2	0,88	0,091	0,148	0,38	20,6	0,44	0,54	12,4	0,58
25447	910	17,5	16,0	0	33,7	0,86	0,091	0,140	0,34	19,0	0,56	0,62	23,6	1,11
25477	680	18,3	9,8	0	27,5	0,86	0,051	0,122	0,30	15,6	0,34	0,65	19,1	0,81
25507	740	18,3	11,4	0	30,9	0,91	0,068	0,137	0,30	17,6	0,56	0,75	21,6	0,99
DANPO A/S VAMDRUP														
25424	780	18,6	12,2	0	30,0	0,87	0,094	0,148	0,32	17,9	0,49	0,53	20,4	0,91
25455	800	18,1	13,0	0	31,3	0,91	0,058	0,138	0,37	21,7	0,45	0,68	17,6	0,79
25489	950	17,6	17,0	0	33,4	0,87	0,061	0,127	0,28	17,6	0,45	0,54	20,4	0,81
25515	820	18,6	13,3	0	31,8	0,91	0,070	0,144	0,34	19,5	0,39	0,58	19,0	0,85
DANPO A/S ØRBÆK														
25429	800	18,3	12,9	0	31,4	0,86	0,133	0,145	0,29	21,0	0,54	0,53	18,0	0,94
25459	830	17,6	14,0	0	29,9	0,90	0,099	0,132	0,27	19,5	0,54	0,47	20,2	0,78
25487	780	16,8	13,0	0	31,0	0,85	0,086	0,134	0,25	21,5	0,76	0,47	20,9	0,79
25519	800	18,2	12,9	0	30,9	0,92	0,067	0,151	0,22	21,4	0,46	0,58	24,8	0,93
DANPO A/S ÅRS														
25417	690	16,4	10,9	0	27,0	0,79	0,073	0,157	0,27	19,4	0,47	0,42	13,8	0,67
25449	800	17,8	13,2	0	29,8	0,86	0,128	0,164	0,29	24,1	0,63	0,70	20,8	0,89
25483	710	17,6	10,9	0	28,2	0,86	0,105	0,145	0,33	25,0	0,41	0,58	24,9	0,80
25517	800	17,3	12,9	1	32,5	0,86	0,084	0,128	0,45	16,3	0,35	0,39	18,6	0,60

BILAG 3.1.5 KYLLING MED SKIND

BILAG 3.1.6 KYLLING UDEN SKIND - CHICKEN, FLESH ONLY.

PRODUCENT / PRØVENR. LL0692-	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	B1- VIT.	B2- VIT.	B6- VIT.	FOLA- CIN	B12- VIT.	Fe	Mg	Zn
	kJ/100g	g/100g					mg/100g			ug/100g	mg/100g			
FARRE FOOD A/S														
25427	620	20,7	7,0	0	26,9	0,92	0,109	0,168	0,40	22,6	0,32	0,47	27,0	0,90
25454	500	19,4	4,5	0	24,6	1,02	0,109	0,160	0,39	21,1	0,27	0,60	25,1	0,95
25482	650	19,3	8,4	0	27,3	0,97	0,069	0,161	0,33	24,4	0,40	0,55	21,7	1,00
25514	650	20,1	8,0	0	28,7	0,99	0,079	0,152	0,42	23,2	0,42	0,45	28,0	0,82
DANPO A/S HASLE														
25421	590	20,4	6,5	0	27,5	1,05	0,099	0,158	0,33	21,6	0,34	0,70	25,1	1,01
25448	710	19,7	10,0	0	28,6	0,98	0,108	0,163	0,39	21,2	0,59	0,48	33,0	0,93
25478	460	20,1	3,2	0	24,2	0,97	0,056	0,139	0,31	17,7	0,26	0,73	25,4	1,13
25508	550	20,7	5,3	0	25,8	1,05	0,075	0,154	0,43	20,2	0,58	0,66	26,3	0,90
DANPO A/S VAMDRUP														
25425	590	21,7	5,7	0	26,0	0,98	0,106	0,160	0,41	23,1	0,46	0,58	25,1	0,94
25456	490	21,0	3,4	0	24,9	1,03	0,060	0,151	0,51	21,0	0,35	0,61	21,5	0,94
25490	540	21,0	4,9	0	26,0	1,04	0,074	0,150	0,37	21,3	0,42	0,60	24,8	0,96
25516	540	20,4	5,2	0	25,2	1,04	0,079	0,162	0,42	21,2	0,34	0,44	21,9	0,77
DANPO A/S ØRBÆK														
25430	550	19,2	5,8	0	25,9	0,96	0,144	0,151	0,40	23,8	0,47	0,51	21,5	0,92
25460	580	19,7	6,4	0	26,3	1,02	0,128	0,153	0,37	19,3	0,39	0,54	26,1	0,92
25488	550	20,0	5,6	0	26,0	1,01	0,099	0,161	0,39	22,0	0,70	0,46	23,9	0,92
25520	520	19,8	4,9	0	26,2	1,02	0,078	0,170	0,35	21,8	0,39	0,54	26,2	0,94
DANPO A/S ÄRS														
25418	480	18,1	4,5	0	23,0	0,86	0,094	0,182	0,37	21,3	0,38	0,43	18,5	0,89
25450	570	20,0	6,0	0	25,9	0,95	0,137	0,165	0,37	25,3	0,58	0,64	23,2	1,08
25484	520	19,4	5,0	0	24,7	0,94	0,117	0,161	0,34	25,1	0,45	0,45	21,1	0,69
25518	570	19,8	6,2	0	26,4	0,94	0,094	0,143	0,52	19,0	0,32	0,47	25,3	0,87

BILAG 3.1.7 SVINELEVER - LIVER, PIG.

PRODUCENT / HPRNR LL0592	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	A-VIT. (retinol)	Fe
	kJ/100G	g/100g				ug/100g	mg/100g	
DANISH CROWN VOJENS								
48403	550	22,3	3,7	2	29,0	1,45	11300	10,8
48450	500	21,4	3,1	1	27,3	1,42	16000	4,0
48504	560	20,3	4,4	3	29,3	1,55	28000	8,1
48520	530	20,4	3,8	2	27,8	1,47	10800	5,1
48560	520	20,1	3,4	3	27,9	1,60	13000	5,0
48618	550	21,3	3,5	3	28,9	1,49	11300	7,7
DANISH CROWN AABENRÅ								
48408	520	22,3	3,3	1	28,4	1,47	10600	10,8
48452	540	22,5	3,2	2	29,1	1,48	10900	12,7
48502	500	20,4	2,8	3	27,5	1,41	16000	4,1
48522	540	21,6	3,3	3	29,0	1,55	13800	10,1
48566	530	21,6	3,3	2	28,7	1,52	10700	11,8
48615	480	20,9	3,3	0	26,1	1,45	9400	15,2
SLAGTERISKOLEN ROSKILDE								
48406	530	21,8	3,3	2	28,9	1,53	12100	10,8
48457	490	19,7	3,1	2	26,8	1,55	3400	5,9
48498	510	21,2	3,0	2	27,3	1,56	11300	8,3
48524	510	21,9	3,3	1	28,0	1,47	6600	12,1
48564	510	21,3	3,5	1	27,3	1,41	9900	10,0
48619	580	20,6	5,5	1	28,5	1,44	12600	10,0
VESTJYSKE SL SKIVE								
48410	510	22,0	3,2	1	27,8	1,41	18000	8,7
48448	510	20,9	3,3	2	28,0	1,48	12200	6,1
48500	530	21,4	3,4	2	27,8	1,45	13000	9,8
48514	490	21,0	2,5	2	27,2	1,36	10100	10,0
48562	520	20,4	3,3	3	28,3	1,67	4900	11,4
48610	490	21,4	2,8	1	27,1	1,47	13600	12,3

65

BILAG 3.1.8 OKSELEVER - LIVER, OX.

PRODUCENT / HPRNR LL0592-	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	A-VIT. (retinol)	Fe
	kJ/100G	g/100g				ug/100g	mg/100g	
DANE BEEF VOJENS								
48404	520	20,1	3,0	4	28,3	1,39	6800	3,5
48449	500	18,4	2,7	5	27,4	1,37	18400	4,9
48505	520	20,4	2,9	4	28,3	1,29	9000	5,1
48521	510	18,4	3,0	5	27,9	1,48	10500	4,8
48561	510	20,0	3,1	3	27,8	1,61	15600	3,6
48617	500	19,2	2,8	4	27,7	1,44	11100	4,3
DANISH CROWN GRINDSTED								
48407	530	18,9	3,3	5	28,5	1,47	13000	4,9
DANE BEEF AABENRÅ								
48453	500	18,0	3,0	5	27,6	1,44	8100	3,2
48503	520	21,2	2,8	3	28,2	1,45	11000	3,7
48519	530	20,5	3,0	4	28,8	1,43	13700	8,1
48567	500	18,3	2,7	5	27,1	1,30	18000	5,8
48616	540	20,4	3,2	4	28,8	1,45	36000	8,0
SLAGTERISKOLEN ROSKILDE								
48405	540	21,3	3,3	3	29,0	1,55	10300	5,4
48499	500	19,2	2,7	4	27,5	1,43	14900	5,7
48523	540	21,0	3,8	2	28,5	1,41	15900	8,0
48565	570	22,1	4,1	2	29,9	1,40	28000	5,6
48620	520	18,8	2,7	6	28,4	1,36	14200	3,8
48456	500	18,1	2,7	5	27,2	1,40	3100	4,9
VESTJYSKE SL. SKIVE								
48411	500	19,2	2,9	4	27,2	1,30	20000	4,8
48447	510	18,6	2,8	5	27,4	1,34	10100	5,2
48501	530	17,5	3,8	5	27,5	1,41	12200	5,1
48513	530	19,4	3,0	5	28,4	1,35	11100	4,6
48563	530	21,4	3,6	2	28,8	1,46	26000	3,3
48609	520	19,6	2,8	5	28,6	1,42	36000	5,1

BILAG 3.1.9 KYLLINGELEVER - LIVER, BROILER OR FRYER, RAW.

PRODUCENT / PRØVENR. LLO592-	ENERGI	PRO- TEIN	FEDT	KULHY- DRAT	TØR- STOF	ASKE	A-VIT. (retinol)	Fe
	kJ/100G	g/100g				ug/100g	mg/100g	
DANPO A/S FARRE								
48402	480	19,8	3,9	0	24,6	1,29	6700	6,7
48451	480	19,0	4,1	0	22,7	1,22	8400	7,8
48495	500	17,9	4,7	1	24,8	1,22	12500	10,3
48518	500	18,0	4,6	1	25,4	1,39	9300	10,1
48558	460	18,3	3,5	1	23,7	1,24	7700	5,5
48614	470	19,5	3,6	0	24,9	1,31	8400	9,8
DANPO A/S HASLE								
48400	490	19,2	3,9	1	25,0	1,30	5200	7,1
48454	500	21,3	3,7	0	26,5	1,41	9200	11,8
48496	510	18,1	5,0	1	25,7	1,41	12500	10,3
48517	500	19,2	4,7	0	25,2	1,39	8200	9,4
48559	510	18,9	5,0	0	25,5	1,26	7300	9,4
48606	550	18,9	5,6	1	26,4	1,25	7500	11,7
DANPO A/S VAMDRUP								
48401	490	19,0	4,0	1	25,0	1,27	10600	8,0
48455	480	20,0	3,8	0	25,4	1,30	7800	11,2
48497	500	19,4	4,1	1	25,8	1,27	6800	9,7
48516	500	19,1	4,0	1	25,6	1,36	12200	12,7
48569	480	19,4	3,9	0	24,6	1,25	5100	7,4
48611	490	19,6	3,6	1	25,2	1,30	13100	8,2
DANPO A/S ØRBÆK								
48409	530	19,8	4,7	1	26,7	1,39	9200	9,6
48458	500	19,1	4,2	1	25,1	1,26	8600	8,6
48506	460	19,2	3,5	0	24,0	1,28	8800	8,4
48515	460	19,4	3,5	0	23,8	1,24	10200	7,8
48568	480	18,8	4,1	0	24,6	1,28	11100	9,4
48607	490	18,8	4,1	1	25,2	1,28	7300	13,2

BILAG 3.2.1 WIENER-/BAYERSKEPØLSER - PORK, SAUSAGE, FRANKFURTER.

PRØVE NR.	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	NaCl	Na	K
		kJ/100G	g/100g						mg/100g	
LL0592-	STEFF HOULBERG RINGSTED									
48414	Wienerpølser	1110	12,7	21,8	4	41,6	3,25	2,54	1100	134
48473	Wienerpølser	1180	12,1	23,4	5	44,1	3,19	2,65	1100	148
48537	Wienerpølser	1190	12,8	23,3	5	44,1	3,29	2,62	1140	151
48578	Wienerpølser	1280	13,5	25,9	4	47,1	3,42	2,66	1180	139
	STEFF HOULBERG SLAGELSE									
48424	Wienerpølser, pakket for INCO VESTJYSKE SL. ANSAGER*	990	15,5	18,9	0	37,1	3,59	2,55	1140	180
48511	Wienerpølser i naturtarm, Celebrity	1030	13,3	20,2	2	39,2	3,41	2,64	1210	111
48526	Wienerpølser i lammetarm, Kabaret	1140	12,9	23,0	3	41,1	2,70	2,14	930	136
48571	Wienerpølser i lammetarm, Kabaret VESTJYSKE SL. HERNING****	1130	12,6	23,1	2	41,3	3,18	2,24	1030	151
48438	Bayerske pølser i naturtarm, Quality	1130	12,6	23,3	2	41,9	3,62	2,91	1210	200
48464	Bayerske pølser i naturtarm, Quality	1040	13,4	19,5	4	40,2	3,77	3,02	1250	225
48540	Bayerske pølser i naturtarm***	1080	12,7	21,3	3	40,4	3,32	2,58	1100	176
48583	Wienerpølser i lammetarm, Kabaret VESTJYSKE SL. SKIVE	1130	13,7	21,8	4	43,0	3,84	2,90	1250	215
48418	Wienerpølser, Jutland	1210	11,8	25,2	3	42,9	3,19	2,60	1090	146
48487	Wienerpølser, Jutland	1180	11,4	24,6	3	42,5	3,06	2,55	1070	141
48545	Wienerpølser, Jutland	1220	11,8	25,4	3	43,7	3,49	2,86	1160	143
48595	Wienerpølser***	1110	12,7	22,6	2	40,4	3,18	2,51	1080	153

* Deklarationerne indenfor samme slagteri er ens evt. ubetydelige forskelle.

** Ingen næringsdeklaration på etiketten.

*** Ingen mærkning medsendt.

**** Forskel på fedtdeklarationen. Nr 48438, 48464 : 23% fedt og 48583 : 27% fedt.

BILAG 3.2.2 HOT DOG PØLSER - PORK, SAUSAGE, FRANKFURTER TYPE.

PRØVE NR. LLO592-	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	NaCl	Na	K
		kJ/100G	g/100g						mg/100g	
	STEFF HOULBERG RINGSTED									
48415	Hot dog pølser	1170	13,3	23,5	3	43,4	3,10	2,35	1060	132
48474	Hot dog pølser	1170	11,8	23,8	4	42,8	3,28	2,69	1130	136
48538	Hot dog pølser	1170	13,1	22,8	5	44,0	3,37	2,63	1160	139
48579	Hot dog pølser	1130	13,4	21,9	4	42,7	3,20	2,47	1080	122
	STEFF HOULBERG SLAGELSE									
48423	Hot dog pølser, pakket for INCO VESTJYSKE SL. ANSAGER	930	15,5	17,6	0	36,0	3,14	2,19	1010	187
48510	Gammeldaws hot dog pølser, Celebrity	1060	13,0	20,7	3	40,3	3,77	2,90	1300	134
48527	Gammeldaws hot dog pølser, Celebrity	1140	12,8	23,0	3	43,1	3,83	2,90	1280	131
48572	Gammeldaws hot dog pølser, Celebrity VESTJYSKE SL. HERNING*	1120	12,8	22,4	3	42,1	4,16	3,19	1420	125
48437	Hot dog pølser, Royale Dane Quality	1080	13,0	21,8	2	40,1	2,93	2,29	1000	161
48463	Hot dog pølser, Royale Dane Quality	1080	13,6	21,4	2	40,5	3,52	2,77	1160	210
48539	Hot dog pølser***	1060	12,8	20,9	3	40,3	3,20	2,46	1040	165
48582	Gammeldaws hot dog pølser, Celebrity VESTJYSKE SL. SKIVE	1100	13,8	21,4	3	41,7	3,21	2,36	1020	181
48419	Hot-dog pølser, Top ti**	1250	12,0	26,3	3	44,4	3,21	2,58	1080	127
48486	Hot-dog pølser, Top ti**	1170	11,8	24,7	2	41,5	2,88	2,35	990	133
48544	Hot-dog pølser	1240	12,1	26,4	2	43,9	3,09	2,47	1030	132
48594	Hot-dog pølser	1250	11,8	26,2	3	44,1	3,01	2,33	1020	132

* Forskel på fedtdeklarationen. Nr 48437, 48463 : 23% fedt og 48582 : 27% fedt.

** Ingen næringsdeklaration på etiketten.

*** Ingen mærkning medsendt.

BILAG 3.2.3 MEDISTERPØLSE/RØGET MEDISTERPØLSE - PORK, SAUSAGE, DANISH, RAW / PORK, METTWURST, SMOKED.

PRØVE NR.	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	NaCl	Na	K
		kJ/100G	g/100g						mg/100g	
	DANISH CROWN HADSUND*									
48446	Medisterpølse,rå	990	11,7	20,0	2	37,1	2,91	2,07	960	173
48507	Medisterpølse,rå	1160	11,9	22,6	6	43,3	2,78	1,86	900	192
48608	Medisterpølse,Danish Crown	1020	13,7	18,9	4	39,2	2,55	1,78	800	174
	STEFF HOULBERG HOLBÆK									
48435	Landmedister	750	10,8	13,6	3	29,2	1,79	1,07	550	178
48484	Landmedister	660	12,1	10,6	3	27,7	2,01	1,36	610	178
48547	Landmedister	780	12,0	13,8	3	30,6	1,74	1,04	520	168
48589	Landmedister	730	11,2	12,9	3	29,6	2,15	1,35	630	182
	TICAN THISTED***									
48461	Medisterpølse	1100	12,2	20,9	6	42,2	2,85	1,99	910	252
48489	Medisterpølse	1150	12,0	22,2	6	43,0	2,56	1,77	770	240
48546	Medisterpølse	1210	13,4	24,6	3	43,2	2,25	1,49	680	209
48570	Medisterpølse	1070	13,4	19,9	5	40,7	2,57	1,72	770	248
	VESTJYSKE SL. HERNING									
48436	Inges medister,Royale Dane Quality***	810	12,9	14,1	3	32,7	2,68	2,03	780	244
48462	Inges medister,Royale Dane Quality***	850	12,0	15,6	3	32,2	1,62	0,93	380	249
48541	Grovhakked medister***	1330	11,6	26,3	8	48,5	2,58	1,54	680	251
48581	Grovhakked medister,Quality	1290	11,6	26,2	6	46,4	2,38	1,47	600	241
	VESTJYSKE SL. SKIVE****									
48417	Røget medisterpølse***	1230	10,0	26,2	4	43,1	2,81	2,41	950	131
48485	Røget medisterpølse,Jutland	1190	10,4	25,0	4	42,5	2,66	2,36	880	124
48593	Røget medister	1110	12,1	22,4	3	40,9	3,57	2,74	1200	190

* Deklarationerne indenfor samme slagteri er ens evt. ubetydelige forskelle.

*** Ingen mærkning medsendt.

****Forskel på fedtdeklarationen.Nr 48485 : 30%fedt og 48593 : 20%fedt.

BILAG 3.2.4 BLODPØLSE - BLOODSAUSAGE.

PRØVE NR.	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	A-VIT. (retinol)	NACL	Na	K	Fe
		kJ/100G	g/100g				ug/100g	g/100g	mg/100g			
	DANISH CROWN SDR. BORUP*											
48429	Blodpølse	1390	11,0	20,8	24	56,7	1,37	0	0,66	287	189	16,8
48481	Blodpølse	1340	10,0	20,1	24	55,5	1,45	0	0,63	290	200	16,2
48542	Blodpølse, Goman	1390	9,5	21,1	25	57,0	1,46	0	0,62	292	193	15,1
48590	Blodpølse	1400	10,5	21,5	24	57,3	1,35	0	0,66	281	188	16,8
	SLAGTERIREG. SYD AABENRÅ											
48613	Blodpølse, Marburger	1300	13,5	20,2	18	54,1	1,96	6	1,31	560	173	15,9
48622	Blodpølse, Marburger	1350	12,3	20,2	22	56,3	2,12	9	1,48	640	185	14,4
48623	Blodpølse, Marburger	1460	12,4	23,6	21	59,0	2,31	3	1,75	710	157	13,9
	STEFF HOULBERG SLAGELSE											
48444	Blodpølse	1560	10,2	23,0	30	64,3	1,46	0	0,40	307	181	15,8
	TICAN THISTED											
48604	Blodpølse***	1380	9,6	21,6	23	56,1	1,67	15	1,01	436	161	15,6
48605	Blodpølse	1200	9,3	17,2	23	51,6	1,70	16	1,00	431	176	16,1
	VESTJYSKE SL. HERNING											
48445	Blodpølse, Quality	1350	9,1	21,7	22	54,8	1,98	0	1,17	490	198	14,7
48584	Blodpølse, Quality	1350	10,6	21,0	22	55,0	1,90	15	1,16	490	201	17,6
48603	Blodpølse***	1300	11,0	19,4	22	54,6	1,90	18	1,18	490	226	18,8
48621	Blodpølse***	1330	11,3	19,7	23	55,5	1,84	8	1,20	480	225	19,7

* Deklarationer indenfor samme slagteri er ens evt. ubetydelige forskelle.

*** Ingen mærkning medsendt.

BILAG 3.2.5 LEVERPOSTEJ - PORK, LIVER PASTE, DANISH.

PRØVE NR. LL0592-	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	A-VIT. (retinol)	NACL	Na	K	Fe
		KJ/100G	g/100g				ug/100g	g/100g	mg/100g			
	STEFF HOULBERG RINGSTED											
48416	Fransk leverpostej	1100	13,3	20,8	5	42,0	2,40	3600	1,89	770	156	5,5
48470	Fransk leverpostej	1210	11,8	23,8	6	43,7	2,37	4400	1,93	810	156	4,6
48534	Fransk leverpostej	1090	11,6	21,2	5	40,2	2,28	3600	1,87	730	143	4,0
48580	Fransk leverpostej	1150	12,7	22,8	4	42,4	2,56	3300	2,03	790	145	5,1
	STRYHNS LEVERPOSTEJ A/S											
48430	Stryhn's grovhakket leverpostej	1190	11,5	23,6	6	42,9	2,28	10000	1,63	710	168	7,1
48490	Stryhn's grovhakket leverpostej	1160	11,4	22,4	7	43,5	2,47	14900	1,75	760	168	6,8
48548	Stryhn's grovhakket leverpostej	1180	11,5	23,8	5	42,8	2,56	4600	1,84	790	160	4,4
48599	Stryhn's grovhakket leverpostej	1250	11,9	24,9	6	45,4	2,76	7000	1,91	840	165	5,8
	VESTJYSKE SL. ANSAGER*											
48439	Grovhakket leverpostej,Guld segl	1000	11,6	18,9	5	36,7	1,63	4800	1,28	510	147	5,8
48469	Grovhakket leverpostej,Kabaret	1060	10,6	21,0	5	39,0	2,00	4200	1,65	640	137	4,1
48525	Grovhakket leverpostej Celebrity	880	12,0	15,6	5	34,5	1,88	3100	1,48	590	148	4,9
48573	Grovhakket leverpostej Celebrity	940	12,1	17,1	5	36,4	1,90	4000	1,53	600	128	3,6
	VESTJYSKE SL. VIBY J.											
48434	Leverpostej,Super chess	1060	11,3	20,5	5	39,1	2,13	4300	1,72	700	160	4,2
48465	Leverpostej,Super chess	1050	9,3	20,3	7	38,2	2,01	4300	1,78	690	160	4,0
48549	Leverpostej,Super chess	980	11,5	18,3	5	36,9	2,17	1900	1,72	680	166	4,1
48591	Leverpostej,Super chess	940	11,4	17,5	5	36,5	2,22	3900	1,79	710	154	3,6

* Deklarationer indenfor samme slagteri er ens evt. ubetydelige forskelle.

BILAG 3.2.6 SPEGEPØLSER - SAUSAGE, SALAMI.

PRØVE NR.	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	NaCl	Na	K
		kJ/100G	g/100g					mg/100g		
	3-STJERNET SALAMI									
48421	Ålerøget spegepølse	1680	18,4	35,6	1	59,8	4,46	3,72	1520	296
48468	Ålerøget spegepølse	1850	17,5	40,4	1	62,9	4,19	3,59	1470	272
48529	Ålerøget spegepølse	1820	14,7	40,9	1	60,7	4,26	3,77	1500	204
48575	Ålerøget spegepølse	1720	15,8	37,7	1	59,0	4,15	3,51	1400	239
	DANISH CROWN BRØNDERSLEV									
48428	Landpølse, grovhakket spegepølse	1690	20,1	34,6	2	64,4	7,42	6,75	2800	315
48459	Landpølse, grovhakket spegepølse	1730	19,3	36,4	1	64,4	7,64	7,03	2840	299
48480	Landpølse, grovhakket spegepølse	1880	19,1	40,0	2	68,9	7,84	7,10	2850	306
48554	Landpølse, grovhakket spegepølse	1900	19,4	39,5	4	71,2	8,10	7,38	2840	298
	DANISH CROWN HADSUND									
48597	Grovhakket landpølse, spegepølse	1730	19,4	36,0	2	66,0	8,29	7,31	2860	338
	SLAGTERIREGIONEN SYD AABENRÅ									
48512	Enebærøget sønderjysk spegepølse, Marburger	2180	13,6	48,5	6	72,9	5,18	4,53	1880	188
48551	Enebærøget sønderjysk spegepølse, Marburger	2070	13,0	46,9	4	67,4	3,37	2,81	1180	191
48557	Enebærøget sønderjysk spegepølse, Marburger	2130	13,8	47,3	6	71,0	4,37	3,79	1510	185
48612	Enebærøget sønderjysk spegepølse, Marburger	2110	14,3	46,5	6	71,5	4,62	4,08	1590	181

73

BILAG 3.2.6 SPEGEPØLSE

BILAG 3.2.7 SALAMI - SAUSAGE, SALAMI.

PRØVE NR. LL0592-	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	NaCl	Na	K
		kJ/100G	g/100g						mg/100g	
	DANISH CROWN BRØNDERSLEV*									
48427	Salami u. hvidløg	2450	12,9	56,4	5	80,4	5,91	5,76	2290	206
48460	Salami u. hvidløg	2440	12,8	55,7	6	80,5	5,88	5,31	2240	211
48477	Salami	2510	13,5	57,8	5	82,5	5,94	5,61	2280	205
48555	Salami	2500	13,2	57,3	6	82,6	6,30	5,53	2250	202
	DANISH CROWN HADSUND									
48598	Wenbo salami, til eksport	2430	14,6	55,7	4	80,5	6,53	5,79	2280	212
	STEFF HOULBERG FREDERIKSUND									
48478	Landsalami	2150	15,3	48,3	3	71,9	5,08	4,48	1890	222
48508	Landsalami	2130	13,5	48,3	4	70,6	4,52	3,80	1620	221
48556	Landsalami	2080	14,3	46,9	3	68,7	4,88	4,31	1680	232
48600	Landsalami	2280	14,8	52,0	3	74,4	4,98	4,33	1690	226
48509	Danish salami, til eksport**	2490	10,8	57,9	6	79,9	5,50	5,05	2020	155
	STEFF HOULBERG RINGSTED*									
48412	Landsalami	2290	14,7	52,4	3	74,2	4,27	3,64	1500	251
48475	Landsalami	2180	17,6	48,5	2	72,5	4,25	4,01	1590	284
48535	Landsalami	2280	14,5	52,1	3	73,8	4,30	3,75	1570	232
48576	Landsalami	1920	15,3	42,3	3	65,5	5,01	4,31	1700	251
48426	Salami, pakket for INCO	2240	15,1	50,3	4	75,4	5,95	5,22	2200	231
	VESTJYSKE SL. SKIVE									
48420	Salami***	1870	16,1	41,2	2	64,3	4,88	4,20	1740	231
48488	Peber salami	1810	14,4	39,0	5	63,1	4,61	3,85	1580	240
48543	Peber salami	1780	15,5	37,7	5	63,5	4,89	4,23	1720	281
48596	Salami***	1830	17,7	38,4	4	65,5	5,08	4,27	1630	282

* DeklARATIONERNE INDENFOR SAMME SLAGTERI ER ENS EVT. UBETYDELIGE FORSKELLE.

** INGREDIENSLISTEN ER FORSKELLIG FRA LANDSALAMIS.

*** INGEN MÆRKNING MEDSENDT.

BILAG 3.2.8 KØDPØLSE - PORK, SAUSAGE, SAVELOY.

PRØVE NR.	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	NaCl	Na	K
		kJ/100G	g/100g					mg/100g		
LL0592-	3-STJERNET SALAMI									
48422	Kødpølse, under 20% fedt	790	13,7	14,6	0	31,6	3,57	3,04	1220	93
48467	Kødpølse, under 20% fedt	940	10,9	19,5	1	34,7	3,03	2,55	1040	112
48528	Kødpølse, under 20% fedt	890	12,1	17,2	2	33,8	2,92	2,37	1020	140
48574	Kødpølse, under 20% fedt	910	11,8	18,6	0	33,4	3,03	2,45	1050	133
	STEFF HOULBERG RINGSTED									
48413	Kødpølse	1250	11,3	25,6	5	44,9	3,14	2,14	930	178
48472	Kødpølse	1270	11,1	25,4	7	46,5	3,26	2,43	980	184
48536	Kødpølse	1160	11,6	23,5	4	42,4	3,06	2,16	990	188
48577	Kødpølse	1080	11,4	21,5	4	40,3	3,52	2,51	1140	199
	VESTJYSKE SL. STRUER*									
48432	Kødpølse	1090	11,3	21,4	5	40,9	3,31	2,76	1110	142
48482	Kødpølse	1060	12,2	20,2	5	40,3	3,37	2,86	1100	148
48552	Kødpølse, Kabaret	1040	12,7	19,8	4	40,1	3,83	3,02	1340	168
48602	Kødpølse, Kabaret	1060	12,7	20,5	4	41,1	3,64	2,99	1230	159

* Deklarationerne indenfor samme slagteri er ens evt. ubetydelige forskelle.

BILAG 3.2.9 CERVELATPØLSE - PORK/BEEF, SAUSAGE, SAVELOY TYPE.

PRØVE NR.	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	NaCl	Na	K
		kJ/100G	g/100g						mg/100g	
LL0592-	DANISH CROWN BRØNDERSLEV*									
48443	Cervelatpølse,Hverdag	1030	12,5	19,4	5	40,7	3,78	2,97	1190	149
48491	Cervelatpølse	1290	11,7	27,5	3	45,1	3,15	2,30	980	124
48532	Cervelatpølse	1230	12,3	25,0	4	44,9	3,37	2,24	1200	149
48587	Cervelatpølse	1190	12,2	24,0	4	43,9	3,44	2,25	1200	152
	STEFF HOULBERG SLAGELSE									
48425	Cervelatpølse	1280	11,4	26,3	5	45,6	3,27	2,25	1000	195
48476	Cervelatpølse	1230	10,7	25,4	5	44,1	3,27	2,37	970	182
	VESTJYSKE SL. STRUER									
48431	Cervelatpølse,Celebrity	1010	12,4	18,8	5	39,3	3,34	2,77	1100	153
48483	Cervelatpølse,Celebrity	1090	12,2	20,9	5	41,1	3,36	2,83	1110	150
48553	Cervelatpølse,Celebrity	1160	12,2	22,7	5	42,9	3,33	2,73	1160	152
48601	Cervelatpølse,Celebrity	1120	11,9	21,5	6	42,9	3,33	2,79	1120	155
	VESTJYSKE SL. VIBY J.*									
48433	Cervelatpølse,Royale Dane Quality	1340	10,5	28,4	5	47,1	3,11	2,33	1050	123
48466	Cervelatpølse,Irma	1350	9,8	28,4	6	47,1	3,09	2,31	1000	107
48550	Cervelatpølse u. hvidløg,Goman	1320	9,9	28,4	4	44,8	2,94	2,10	1020	116
48592	Cervelatpølse,Irma	1300	9,9	28,1	4	45,3	3,12	2,25	1020	120
	DANISH CROWN BRØNDERSLEV									
48442	Cervelatpølse,Den grønne slagter	480	11,0	3,7	9	27,2	3,93	2,67	1130	347
48492	Cervelatpølse,Den grønne slagter	430	11,0	3,8	6	25,5	4,35	2,94	1420	275
48530	Cervelatpølse,Den grønne slagter	420	11,5	3,1	6	24,7	4,39	2,95	1400	277
48588	Cervelatpølse,Den grønne slagter	410	11,4	3,4	5	24,1	4,05	2,71	1300	287

* DeklARATIONERNE INDENFOR SAMME SLAGTERI ER ENS EVT. UBETYDELIGE FORSKELLE.

BILAG 3.2.10 SKINKEPØLSE OG JÆGERPØLSE - PORK, SAUSAGE, SAVELOY TYPE, LOW FAT MEAT PRODUCT.

PRØVE NR.	PRODUCENT / HANDELSNAVN	ENERGI	PRO-TEIN	FEDT	KULHY-DRAT	TØR-STOF	ASKE	NaCl	Na	K
		kJ/100G	g/100g					mg/100g		
	DANISH CROWN BRØNDERSLEV									
48440	Skinkepølse,Den grønne slagter	450	12,7	3,4	6	26,7	4,31	2,91	1300	380
48494	Skinkepølse,Den grønne slagter	410	12,3	3,1	5	24,8	4,28	2,90	1370	286
48533	Skinkepølse,Den grønne slagter	410	12,0	3,3	5	24,7	4,13	2,73	1320	288
48585	Skinkepølse,Den grønne slagter	430	11,7	3,8	5	24,9	4,26	2,89	1360	285
48441	Jægerpølse,Den grønne slagter	440	12,9	3,0	6	26,4	4,37	2,94	1300	365
48493	Jægerpølse,Den grønne slagter	390	13,3	2,5	4	23,8	3,83	2,46	1240	291
48531	Jægerpølse,Den grønne slagter	400	12,4	2,8	5	23,9	3,66	2,28	1170	298
48586	Jægerpølse,Den grønne slagter	420	11,0	3,5	6	24,0	3,93	2,51	1220	289

Oversigt over slagterier og kødprodukt virksomheder

Fjerkræslagterier

Danpo A/S, Hasle	(*)
Danpo A/S, Vamdrup	(*)
Danpo A/S, Ørbæk	(*)
Danpo A/S, Års	(*)
Danpo A/S, Farre	(1*)

Eksportslagterier

Vestjyske slagterier A.m.b.a., Herning	(2*)
Vestjyske slagterier, Ansager	
Vestjyske slagterier, Viby J	(3*)
Vestjyske slagterier A.m.b.a, Skive (Jutland slagterierne)	(4*)
Vestjyske slagterier, Struer	(*)
Steff-Houlberg, Ringsted	(5*)
Steff-Houlberg, Frederikssund	(*)
Steff-Houlberg, Slagelse	(6*)
Steff-Houlberg, Holbæk	
Steff-Houlberg, Rønne	(7*)
Tican, Thisted	
Slagteriregion Syd, Åbenrå	
Danish Crown, Hadsund	
Danish Crown, Brønderslev	
Danish Crown, Sdr. Borup, Randers	(8*)
Danish Crown, Vojens (Dane Beef, Vojens)	(9*)
Danish Crown, Nørresundby	(10*)
Danish Crown, Odense	(11*)
Dane Beef, Holstebro (Quality-Ox A/S, Holstebro)	
Lars Iversen & Søn, Bylderup Bov (forkortelse: Bylderup Bov)	(12*)
Dane Beef, Aalborg	(13*)
Dane Beef, Grindsted (Danish Crown, Grindsted)	(14*)
NV-OX A/S, Slagelse	(15*)
Slagteriskolen, Roskilde	(*)

Kødproduktvirksomhed

3-stjernet salami, Horsens

Stryhn's Leverpostej, Roskilde

(*)

* Slagteriet deltog i 1. fase af overvågningssystemet.
Slagteriet deltog i 1. fase af overvågningssystemet under følgende navn:

- 1*: Farre Food A/S, Give
- 2*: Herning Svinesalgteri, Royale Dane Quality, Herning
- 3*: FDB, Viby J
- 4*: Jutland slagterierne, Skive
- 5*: FSA, Ringsted
- 6*: Slagteriregion Nordvest, Slagelse
- 7*: Slagteriregion Nordvest, Rønne
- 8*: Østjyske slagterier, Sdr. Borup, Randers
- 9*: Tulip, Danish Crown, Vojens
- 10*: Sundby-Wenbo, Nørresundby
- 11*: Tulip, Odense
- 12*: Slagteriregion Syd, Bylderup Bov
- 13*: FNK, Aalborg
- 14*: Tulip A.m.b.a., Grindsted
- 15*: NV-OX A/S, Slagelse